

**ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΠΙΜΠΟΥ - ΝΑΚΟΥ
αναπληρώτριας ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΜΕ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ "ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ
ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ"
ΣΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ Α. Π. Θ.**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006 (ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2013)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ιωάννα Μπίμπου-Νάκου

Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια Ψυχολογίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τηλ. 2310995030, 2310240670, Διεύθυνση: Παύλου Μελά 35, 54623 Θεσσαλονίκη.

ΣΠΟΥΔΕΣ

- 1980:** Αποφοίτηση από τη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας. Πτυχίο (8,12/33) με ειδίκευση στην Ψυχολογία (Υποτροφία του Ι.Κ.Υ. σε όλη τη διάρκεια των προπτυχιακών μου σπουδών).
- 1980-1981** Πρώτος χρόνος μεταπτυχιακών σπουδών στο Α.Π.Θ. στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικών και Ψυχολογίας, με ειδίκευση στην Κλινική Ψυχολογία (δευτερεύουσες επιλογές Φιλοσοφία και Νεοελληνική Λογοτεχνία).
- 1981-1983** Μεταπτυχιακό Κλινικής Ψυχολογίας (M.Sc). Department of Clinical Psychology and Psychiatry. Faculty of Medicine. Victoria University of Manchester, Αγγλία.
- 1985-1988** Ειδική Μεταπτυχιακή Υπότροφος (E.M.Y. μετά από εξετάσεις) στον Τομέα Ψυχολογίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας για τη διδακτορική διατριβή.
- 10/1988-1/1990** Υποτροφία από το Βρετανικό Συμβούλιο (British Council) και από το University College of London (U.C.L., Research Grant) για την παρακολούθηση και εκπαίδευση στο Πανεπιστημιακό Τμήμα Κλινικής Ψυχολογίας του U.C.L. και τη συλλογή δεδομένων για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.
- 1992** Υποστήριξη της διατριβής με τίτλο “ *Ο συναισθηματικός φόρτος στο οικογενειακό περιβάλλον των ψυχιατρικών ασθενών*”. Απονομή του διδακτορικού πτυχίου με “Άριστα” από το Τμήμα Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

- 1980-1981** Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Λύκειο Βασιλικών
- 1983-1984** Καθηγήτρια σε Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα
- 1984-1988** Ψυχολόγος στο Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής (Υπηρεσία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Εφήβων και Νέων με σοβαρές ψυχιατρικές διαταραχές).
- 1985-1988** Διδασκαλία των μαθημάτων “Θεωρίες Προσωπικότητας”, “Σχολική Συμβουλευτική” (προπτυχιακό επίπεδο, σε συνεργασία με την υπεύθυνη καθηγήτρια Μ. Χαρίτου) και “Κοινωνική Ψυχική Υγιεινή”, “Οικογενειακές Προσεγγίσεις σε Άτομα με Σοβαρές Ψυχιατρικές Διαταραχές” (Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών), Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικών και Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.

- 1991** Ψυχολόγος στο Κέντρο Μονογονεϊκής Οικογένειας
- 1991-1994** Ιδιωτική άσκηση ως Ψυχολόγος
- 1994** Ειδική Επιστήμων στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ.
- 1994-1996** Διδασκαλία στο 2ο ΠΕΚ Θεσσαλονίκης
- 1995** Εκλογή και διορισμός σε θέση Λέκτορα Ψυχολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ.
- 1995-2003** Διδασκαλία στο Διδασκαλείο “Δημήτρης Γληνός” του Π.Τ.Δ.Ε / Α.Π.Θ.
- 1995-1997** Διδασκαλία στο Πρόγραμμα Επανεκπαίδευσης Πτυχιούχων Εξωτερικού
- 1997-1999** Διδασκαλία του μαθήματος “Συμβουλευτική Οικογενειών με μέλη Άτομα με Ειδικές Ανάγκες” στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΕΑΚ “Ψυχοκοινωνική Ένταξη ατόμων με Αισθησιοκινητικές Μειονεξίες και Σωματοκινητικές Αναπηρίες”. Υπεύθυνη καθηγήτρια κ. Βακάλη, Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ. (Διδακτικές Σημειώσεις με σχολιασμένη βιβλιοκρισία, σσ 53).
- 1998-1999** Διδασκαλία/ Σεμινάρια στο πρόγραμμα ΕΠΕΑΚ “Ενδοσχολική Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Ελλάδα”. Υπεύθυνος καθηγητής κ. Ξωχέλλης, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Α.Π.Θ.
- 1998-1999 & 2002-2005** Διδασκαλία στο Πρόγραμμα Εξομοίωσης εκπαιδευτικών που ανέλαβε το Π.Τ.Δ.Ε του Α.Π.Θ. Συντονίστρια για το μάθημα “Ψυχική Υγεία και Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη των παιδιών”
- 1998-1999** Διδασκαλία του μαθήματος “Εκπαιδευτική Ψυχολογία” στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. (Επιστήμες της Αγωγής: Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και Νέες Τεχνολογίες), σε συνεργασία με την Ε. Γωνίδα.
- 1997-1999** Διδασκαλία του μαθήματος “Θεωρίες Προσωπικότητας ΙΙ” μετά από ανάθεση στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.
- 1999** Εκπαίδευση και συνεργασία με το Child and Adolescent Mental Health Service, South London and Maudsley NHS Trust (Πανεπιστημιακό Κέντρο Ψυχικής Υγείας, University College of London).
- 1999-2003** Διδασκαλία του μαθήματος “Ψυχική υγεία του παιδιού: Εφαρμογές στο σχολείο” στο Μεταπτυχιακό Τμήμα της Σχολικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, Α.Π.Θ. (σε συνεργασία με την επίκουρη καθηγήτρια Α. Στογιαννίδου).
- 2000** Εκλογή και διορισμός σε θέση Επίκ. Καθηγήτριας Ψυχολογίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ.
- 2003** Εκλογή και διορισμός σε θέση μόνιμης Επίκ. Καθηγήτριας στο Π.Τ.Δ.Ε., Α.Π.Θ.
- 2007** Εκλογή και διορισμός σε θέση Αναπληρώτριας. Καθηγήτριας στο Π.Τ.Δ.Ε., Α.Π.Θ

Επιπλέον διδακτικές και επιστημονικές δραστηριότητες

Επιμορφώτρια σε διάφορα σεμινάρια επιδοτούμενα από το Ε. Κ. Τ. (*Δήμος Πυλαίας- Δήμος Κατερίνης-Δήμος Πανοράματος-Εταιρεία Σπαστικών Β.Ελλάδας-Σεμινάρια Εκπαίδευσης*

Σχολικών Συμβούλων και Κοινωνικών Λειτουργών, Δράμα, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στην Ψυχοθεραπεία).

Διδασκαλία:

- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών "Ακαδημαϊκή και Επαγγελματική Αναβάθμιση Εκπαιδευτικών της Α/βάθμιας Εκπαίδευσης" (Επιστημον. Υπεύθυνη Θ. Ανθογαλίδου, Καθηγήτρια, ΠΤΔΕ, ΑΠΘ).
- Πρόγραμμα Επανεκπαίδευσης πτυχιούχων εξωτερικού. ΠΤΔΕ, ΑΠΘ.
- Διδασκαλείο "Δημ Γληνός", ΠΤΔΕ, ΑΠΘ. Μαθήματα: Συμβουλευτική σε γονείς και επαγγελματίες ψυχικής υγείας (Ειδική Αγωγή), Κριτική Ψυχολογία (σε συνεργασία με την Δ. Κογκίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια Ψυχολογίας, & Π. Πανταζή, Επίκ. Καθηγητή Ψυχολογίας (Γενική αγωγή), Ειδικά προβλήματα στην εκπαίδευση (σε συνεργασία με τον Ι. Αγαλιώτη, Επίκ. Καθηγητή, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας). Εμβάθυνση στις "Κριτικές προσεγγίσεις σε ζητήματα που αφορούν τις σχολικές δυσκολίες των παιδιών, I & II"
- Διδασκαλία σε προγράμματα εισαγωγικής επιμόρφωσης (Π. Ε. Κ.).

Μέλος επιστημονικών οργανώσεων

Είμαι μέλος στον Σύλλογο Ελλήνων Ψυχολόγων (ΣΕΨ), στην Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία (ΕΛΨΕ), στην European Society for Developmental Psychology (Department of Human Sciences, Loughborough University), Eufami (European Family Association for Mental Illness).

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής προγράμματος για την επιλογή των ανακοινώσεων στο Συνέδριο του International School Psychology Association (2005) και στο 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, «Η Ψυχολογία απέναντι στις προ(σ)κλήσεις του σήμερα». Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία, Τομέας Ψυχολογίας Τμήματος Φ. Π. Ψ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. 1-4/12/2005, Ιωάννινα.

Συντονίστρια του κλάδου Σχολικής Ψυχολογίας (μαζί με την Χ. Χατζηχρήστου, Καθηγήτρια Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών).

α) Διοργάνωση Ημερίδας με θέμα: Τέχνη και Ειδική Αγωγή, 18-12-2003.

β) Διοργάνωση της 2^{ης} Δημερίδας για την Κριτική Ψυχολογία σε συνεργασία με το Προεδρείο, το Δ. Σ. του Διδασκαλείου "Δημ. Γληνός", και τον κ. Πανταζή. (Βλέπε τόμος Ανακοινώσεων – Παράρτημα).

γ) Ομάδα εργασίας στο συνέδριο "Identifying good practices for deinstitutionalization of children under five in institutions in Europe". 8-04-2005. (Βλέπε τόμος Ανακοινώσεων – Παράρτημα).

Μέλος στο Εθνικό Δίκτυο κατά της ενδοσχολικής βίας (antibullyingnetwork.gr)

Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού α) για τους εκπαιδευτικούς "Ψυχική υγεία γονέων και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών. Χρήσιμες πληροφορίες για τους εκπαιδευτικούς" (Ε.Ε.) (βλέπε συνημμένο υλικό) β) για τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας "Ψυχική υγεία γονέων και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών. Χρήσιμες πληροφορίες για τις υπηρεσίες στην

στήριξη των παιδιών" (Ε.Ε.) (βλέπε συνημμένο υλικό) για εκπαιδευτικούς και επαγγελματίες ψυχικής υγείας "Μετανάστευση, Ψυχολογία και Σχολείο.

Επίβλεψη διπλωματικών εργασιών προπτυχιακών φοιτητών/ τριών.

Ενδεικτικά θέματα:

- Οι απόψεις των παιδιών για θέματα ψυχικής υγείας.
- Τα παιδιά ως φορείς Δικαιωμάτων στο σχολικό πλαίσιο.
- Κατανόηση των απόψεων των εκπαιδευτικών για θέματα ψυχικής υγείας.
- Επιδημιολογικές μελέτες στον σχολικό πληθυσμό με πολλαπλούς φορείς πληροφοριοδότησης.

Επιβλέπουμε σε μεταπτυχιακές διατριβές στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του ΠΤΔΕ, ΑΠΘ.

Επιβλέπουμε σε 1 μεταπτυχιακή διατριβή στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Φυσικής Αγωγής, ΑΠΘ.

Μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής σε διδακτορικές διατριβές του ΠΤΔΕ, ΑΠΘ, και του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, ΑΠΘ.

Κριτής εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά:

- Περιοδικό Ψυχολογία (Εκδοση της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας)
- Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας, ΑΠΘ
- Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βόρειας Ελλάδας
- Παιδαγωγική Επιθεώρηση, ΑΠΘ
- Παιδί και Έφηβος. Ψυχική Υγεία και Ψυχοπαθολογία. Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Peer reviewer for the American Journal of Orthopsychiatry, American Psychological Association (για θέματα που συνδέονται με την γονική ψυχική υγεία/ διαταραχή και την ψυχική υγεία των παιδιών/ εφήβων) (βλέπε συνημμένη βεβαίωση-πρόσκληση).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Α. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Από το 1996 και συστηματικά από το 1999 έως και σήμερα, λειτουργεί πειραματική συμβουλευτική υπηρεσία με την συμμετοχή προπτυχιακών φοιτητών/ τριών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΑΠΘ και μεταπτυχιακών φοιτητών/ τριών του Τμήματος Σχολικής Ψυχολογίας (Τομέας Εξελικτικής-Σχολικής Ψυχολογίας) υπό την εποπτεία των Ι. Μπίμπου και Α. Στογιαννίδου. Η συνεργασία αφορά τα εξής σχολεία:

9^ο Δημοτικό Σχολείο, Φοίνικας Θεσσαλονίκης

54^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης

92^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης

81^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης

1^ο, 2^ο, & 3^ο έσιο Πειραματικά Σχολεία Θεσσαλονίκης.

Β. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΤΔΕ, ΑΠΘ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Υπεύθυνος κ. Νικολής), ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ, Υπεύθυνη κ. Βαγιανά, Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία) ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (Υπεύθυνος κ. Φαϊτάκης, Ιατροπαιδαγωγική Υπηρεσία). Η συνεργασία ξεκίνησε το εαρινό εξάμηνο του 2003 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν φοιτητές και φοιτήτριες του ΠΤΔΕ, ΑΠΘ, υπό την εποπτεία της κ.

Μπίμπου και αφορά α) την διερεύνηση αναγκών της εκπαιδευτικής κοινότητας (μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών) ως προς την κάλυψη ψυχοκοινωνικών αναγκών β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου, τους γονείς και τους μαθητές/ τριες.

Γ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (2003-2005).

Το δίκτυο δημιουργήθηκε μέσα από τις δραστηριότητες του μαθήματος "Σύνδεση οικογένειας και σχολείου στο Τμήμα Ψυχολογίας και στο ΠΤΔΕ, τις δράσεις του προγράμματος Νιόβη και τις παλαιότερες συνεργασίες με δημοτικά σχολεία της Θεσσαλονίκης. Η οργάνωση και εποπτεία γίνεται σε συνεργασία με το Μεταπτυχιακό Τμήμα σχολικής ψυχολογίας (Τμήμα Ψυχολογίας, ΑΠΘ, Α. Στογιαννίδου) και Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ανατολικού Τομέα Θεσσαλονίκης. Ενδεικτικά, για το έτος 2004-2005 προσφέρθηκε βοήθεια σε εβδομαδιαία βάση, σε 30 μαθητές και μαθήτριες (και τις οικογένειές τους) στην πρωτοβάθμια και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Δ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΤΔΕ, ΑΠΘ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ SOS (Πλαγιάρι), το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο του ΓΝ Παπανικολάου (διεύθυνση Λ. Αθανασοπούλου), ΜΚΟ Άρσις, Συμβουλευτική Υπηρεσία Δήμου Καλαμαριάς (2006-2013).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.
1994-2005

1) Ψυχική υγεία και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού I (Υ3)

Η συγκεκριμένη ενότητα αναφέρεται στις δυνατότητες και στους περιορισμούς σύνδεσης της εφαρμοσμένης κλινικής ψυχολογίας με την εκπαίδευση. Ως παραδείγματα ανάλυσης χρησιμοποιούνται οι δυνατότητες και οι δυσκολίες των παιδιών και τα ψυχοκοινωνικά τους χαρακτηριστικά. Αναφέρονται οι βασικές νοσηματοδοτήσεις των δυσκολιών στη σχέση εκπαιδευτικών, παιδιών και των οικογενειών τους στη σχολική τάξη. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται συγκεκριμένα αιτιολογικά μοντέλα ερμηνείας της εμφάνισης και της διατήρησης πιθανών προβλημάτων καθώς και οι προτεινόμενοι τρόποι παρέμβασης. Το περιεχόμενο του μαθήματος στηρίζεται στις βασικές αρχές και ιδέες από τις αναλυτικές και τις αναπτυξιακές θεωρίες, τις θεωρίες κοινωνικής μάθησης, καθώς και τις θεωρίες συστημάτων και της κοινωνικής κατασκευής. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην υιοθέτηση ενός πολυπαραγοντικού μοντέλου αιτιότητας που απομακρύνεται από το μοντέλο της γραμμικής αιτιότητας και αναγνωρίζει τα προβλήματα μέσα σε μια σχέση ατόμων/ομάδων. Στο τέλος, μελετώνται οι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που αλληλεπιδρούν στον καθορισμό και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων (μεταβάσεις ζωής, κοινωνικό υποστηρικτικό σύστημα, διάσταση προσωπικού ελέγχου και στρατηγικές αντιμετώπισης).

2) Ψυχική υγεία και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού II (Υ3)

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τα βασικά προβλήματα ψυχικής υγείας που αναγνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί στο σχολικό πλαίσιο με βάση ευρήματα από επιδημιολογικές μελέτες στο σχολείο, στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις έννοιες της συνέχειας και ασυνέχειας των δυσκολιών και στη σύνδεσή τους με τα μοντέλα πρόληψης και προώθησης της ψυχικής υγείας. Στη συνέχεια αναπτύσσονται συγκεκριμένα παραδείγματα δυσκολιών (διαταραχές συμπεριφοράς, συναισθηματικές διαταραχές, ειδικές

αναπτυξιακές δυσκολίες) που αναγνωρίζονται ως “προκλητική” ή “δύσκολη συμπεριφορά” από την πλευρά των εκπαιδευτικών.

3) Ψυχική υγεία και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού: Εφαρμογές στον χώρο του σχολείου (ΕΑ)

Μέσα από την πειραματική λειτουργία μιας υπηρεσίας στα σχολεία, καταγράφονται οι δυνατότητες και οι περιορισμοί της σύνδεσης οικογένειας, σχολείου και υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Το μάθημα γίνεται σε συνεργασία με το μεταπτυχιακό της Σχολικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, ΑΠΘ. Η συνεργασία μελλοντικών εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων στο σχολείο αποδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τα θέματα αξιολόγησης, νοσηματοδότησης και προτάσεων για την αντιμετώπιση δυσκολιών στο σχολείο.

4) Θεωρίες κινήτρων και σύνδεσή τους με τις διαδικασίες μάθησης (Υ1).

Το μάθημα δίνει έμφαση στη διεργασία της κινητοποίησης, στα πλαίσια της οποίας τα κίνητρα ορίζονται ως μια ερμηνευτική πρόταση ή εξήγηση για μια συγκεκριμένη συμπεριφορά/ ενέργεια. Με δεδομένη την επίδραση από τον Καρτεσιανό δυϊσμό και την Δαρβινική θεωρία, οι θεωρίες κινήτρων διακρίνονται σχηματικά- με βάση τα κριτήρια της μεθοδολογίας, της ανάλυσης και της ιστορικότητας στην ανάλυση της συμπεριφοράς- σε θεωρίες που α) χρησιμοποιούν τη μεταφορά του ατόμου ως μηχανής ή β) τη μεταφορά του ατόμου ως ορθολογικού όντος με πρόσβαση στην γνώση. Συζητούνται οι περιορισμοί από την υιοθέτηση μιας και μοναδικής “καλής” θεωρίας κινήτρων. Επίσης, αναλύεται η εμπειρία και η κατανόηση του συναισθήματος στη σχέση του με τις θεωρίες κινήτρων και αναλύονται παραδείγματα εφαρμογής των βασικών θεωριών στην διαδικασία της σχολικής μάθησης.

5. Παιδί και Ανάγνωση: Ψυχολογική Ανάπτυξη και Λογοτεχνική Εκπαίδευση (σε συνεργασία με την Επίκουρη καθηγήτρια του Π.Τ.Δ.Ε. Βενετία Αποστολίδου) ΕΑ. Το μάθημα έχει σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στον προβληματισμό γύρω από τη σύνθετη διαδικασία της ανάγνωσης, σε σχέση με το παιδί και την υπό διαμόρφωση υποκειμενικότητά του. Επιδιώκει να αναδείξει τη δυναμική σχέση ανάγνωσης και παιδιού, την ποικιλία και τις αντιφάσεις της ανταπόκρισης των παιδιών-αναγνωστών, καθώς και τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανταπόκρισή τους. Με αυτόν τον τρόπο, η σχέση ανάγνωσης και παιδιού μπορεί να αναδειχθεί σε έναν ενδιαφέροντα ερευνητικό χώρο που τροφοδοτεί τις γνώσεις μας τόσο σε σχέση με τον ψυχικό κόσμο του παιδιού όσο και σε σχέση με τα προγράμματα διδασκαλίας και τους τρόπους παρέμβασης. Η δική μου συμβολή αφορά τη συζήτηση των βασικών υποθέσεων και παραδοχών που προέρχονται από τον χώρο της ψυχολογίας και τη συνδέουν με την ανάγνωση (για παράδειγμα, κριτική θεώρηση της προσωπικότητας, της έννοιας του εαυτού, της ανάπτυξης του παιδιού, η θέση του παιδιού στις μελέτες για “επαρκείς” ή μη αναγνώστες).

6. Ψυχοκοινωνικές ταυτότητες των παιδιών στα/ με τα ΜΜΕ: εκπαίδευση,

αναπαράσταση, συμμετοχή (σε συνεργασία με τον Π. Πανταζή). Επιλεγόμενο Εαρινό 6ο εξάμηνο (απευθύνεται σε φοιτητές ΠΤΔΕ και του Τμήματος Κινηματογράφου). Τα ΜΜΕ αποτελούν ένα αυξανόμενο πεδίο άσκησης για τις κοινωνικές σχέσεις των παιδιών με τους γύρω τους και με τους κοινωνικούς θεσμούς. Καθώς τα παιδιά έχουν ολοένα και μεγαλύτερο ενδιαφέρον και πρόσβαση σε αυτά ως ενεργητικοί φορείς δράσης στην καθημερινότητά τους, τα ΜΜΕ μας παρέχουν έναν τρόπο για να μελετήσουμε τις ζωές και τις εμπειρίες των νέων. Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός: αφορά τόσο την μελέτη του τρόπου με τον οποίο τα νέα ΜΜΕ (ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο σινεμά και στην τηλεόραση, video, moving images) συντελούν ώστε τα παιδιά και οι νέοι να αναπτύσσονται μέσα σε συγκεκριμένες πολιτισμικές και εκπαιδευτικές πολιτικές, όσο και την εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών ώστε

να διασφαλίζουν την επάρκεια και την κριτική χρήση και θέαση των νέων ΜΜΕ από τα παιδιά/ μαθητές. Οι στόχοι αφορούν:

- α) την ανάλυση των τρόπων με τους οποίους τα νέα ΜΜΕ αλλάζουν τις κοινωνικές σχέσεις στις σχολικές και εξωσχολικές κοινότητες, με ιδιαίτερη έμφαση στην θέση των παιδιών, και τις σχέσεις τους με την οικογένεια, τις ομάδες συνομηλίκων, την κοινότητα και το σχολείο
- β) την εκπαίδευση στους τρόπους με τους οποίους τα παιδιά έχουν πρόσβαση, κατανοούν, αναλύουν, ερμηνεύουν και με τη σειρά τους παράγουν νέους τρόπους επικοινωνίας μέσω της χρήσης των νέων ΜΜΕ (access, understand, create)
- γ) την διερεύνηση των εμπειριών των παιδιών ως προς τις πολιτισμικές ταυτότητες που ανιχνεύονται στις παραγωγές ΜΜΕ, την μελέτη των αναπαραστάσεων των παιδιών και των νέων σε αυτά καθώς και την αποσαφήνιση της σχέσης ανάμεσα στην χρήση των ΜΜΕ και την δόμηση ταυτοτήτων
- δ) την εκπαίδευση των παιδιών ώστε να γίνουν ενεργητικοί και κριτικοί καταναλωτές/ θεατές των νέων ΜΜΕ. Το μάθημα θα γίνεται με σεμινάρια.

Τμήμα Ψυχολογίας

7. Θεωρίες Προσωπικότητας II (βλέπε βεβαίωση)

8. Σύνδεση σχολείου και οικογένειας (βλέπε πρόγραμμα σπουδών Τμήμα Ψυχολογίας)

9. Μελέτη των παιδιών και της παιδικής ηλικίας στην ψυχολογία: Μεθοδολογικά ζητήματα και επαγγελματικές πρακτικές (Συμμετοχή στην Αναμόρφωση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Εαρινό εξάμηνο 2005 (βλέπε βεβαίωση - Παράρτημα).

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.

10. Σχολική αποτυχία σε συνεργασία με τον Γ. Τσιάκαλο, καθηγητή Παιδαγωγικής

11. Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Διδακτική των Φυσικών Επιστημών & Νέες Τεχνολογίες) σε συνεργασία με την Ε. Γωνίδα, λέκτορα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., 1998-1999.

Τμήμα Ψυχολογίας, Α.Π.Θ.

12. Ψυχική υγεία του παιδιού: Εφαρμογές στο σχολείο (Μεταπτυχιακό Τμήμα της Σχολικής –Εξελικτικής Ψυχολογίας, 1999-2003, σε συνεργασία με την καθηγήτρια Α. Στογιαννίδου).

13. Ψυχική υγεία/ ασθένεια γονέων και ψυχοκοινωνική υγεία παιδιών (Συμμετοχή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα της Κλινικής Ψυχολογίας, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, υπεύθυνη κ. Καλαντζή-Αζίζι, εαρινό εξάμηνο 2006).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η ερευνητική μου δραστηριότητα σχηματικά διακρίνεται σε τρεις βασικές περιοχές¹.

- I. Κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος των μεταπτυχιακών μου σπουδών, συμμετέχω σε μελέτες που ασχολούνται κατ' εξοχήν με σοβαρές ψυχιατρικές διαταραχές, στα πλαίσια της Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής και Αποκατάστασης. Σχετικές εργασίες είναι οι δημοσιεύσεις 17-21 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου) και οι ανακοινώσεις 23-29 και 58-60α (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου).

¹ Οι αριθμοί αναφέρονται στη σειρά εμφάνισης των δημοσιεύσεων και των ανακοινώσεων, στο τμήμα Β (Δημοσιεύσεις) και στο τμήμα Γ (Ανακοινώσεις) με την παρούσα ταξινόμηση, δηλαδή I, II, & IIIα, IIIβ, & IIIγ..

- II. Σε στενή σύνδεση με τον προηγούμενο άξονα, συμμετέχω σε ερευνητικές δραστηριότητες που μελετούν δείκτες ψυχικής υγείας σε ομάδες ατόμων που θεωρούνται ως ομάδες υψηλού κινδύνου, καθώς και προϋποθέσεις ένταξης μετακινούμενων πληθυσμών. Σχετικές εργασίες είναι οι δημοσιεύσεις 22-23, 41, 43, 44 και 50, 51 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου) και οι ανακοινώσεις 30-32 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου).
- III. Στη συνέχεια, μετά το διορισμό μου ως λέκτορα Ψυχολογίας, υπάρχει μια σταδιακή μετατόπιση των ενδιαφερόντων μου προς την εφαρμογή των βασικών ιδεών της Κλινικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση. Η συγκεκριμένη αυτή ερευνητική στροφή έχει ως στόχο α) την διαμόρφωση ενός βασικού προγράμματος για την εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών β) τη διεπαγγελματική συνεργασία με φορείς ψυχικής υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών στην κοινότητα του σχολείου. Προς αυτήν την κατεύθυνση, κρίθηκε, αρχικά, ως αναγκαία η διεξαγωγή επιδημιολογικών μελετών για την αναγνώριση του μεγέθους και της φύσης των δυσκολιών που συνδέονται με την ψυχική υγεία των παιδιών (III Α. Σχετικές είναι οι δημοσιεύσεις 24-28 & 45 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου) και οι ανακοινώσεις 33-38 & 61-63 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου). Στις επιδημιολογικές μελέτες θεωρείται απαραίτητη η χρήση σταθμισμένων εργαλείων αξιολόγησης. Σε ένα δεύτερο στάδιο, κρίθηκε ως απαραίτητη η διερεύνηση των στάσεων και των απόψεων των εκπαιδευτικών σε σχέση με την αναγνώριση και την παρουσία ψυχοκοινωνικών δυσκολιών στα παιδιά. Οι προτεινόμενες ερμηνείες από τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς, τα παιδιά και τους συνεργαζόμενους φορείς, συζητούνται με τις συνδεόμενες αποτελεσματικές πρακτικές αντιμετώπισης. (III Β. Σχετικές είναι οι δημοσιεύσεις 29-35 & 42, 46, 47, 52 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου) και οι ανακοινώσεις 39-50 & 64-73 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου)). Τέλος, σε ένα τρίτο στάδιο, με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα, τις αντιλήψεις και τις απόψεις των εκπαιδευτικών, προτείνονται τρόποι συνεργασίας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας με το σχολείο (III Γ, δημοσίευση 36-40 & 48, 49, 53-56 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου) και οι ανακοινώσεις 55-57 & 74-80 (μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα του επίκουρου)).

Ακολουθεί η συμμετοχή μου σε ερευνητικά προγράμματα.

A. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Επιστημονική Υπεύθυνη στην Β. Ελλάδα, Πανελλήνια έρευνα με θέμα: **“Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες Υγείας”**. Η έρευνα έγινε με την ευθύνη της Α΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών (υπεύθυνος καθηγητής Κ. Στεφανής) (Νοέμβριος του 1983-Δεκέμβριος του 1984). Συνεργασία και χρηματοδότηση της έρευνας από το Υφυπουργείο Νέας Γενιάς.
2. Επιστημονική Υπεύθυνη στο Πρόγραμμα **“Αξιολόγηση και παρέμβαση σε οικογένειες ψυχιατρικών ασθενών**, Ψυχιατρικός Τομέας (York Clinic) σε Γενικό Νοσοκομείο (Guy’s Hospital), University College of London, Λονδίνο (Μάρτιος-Οκτώβριος 1989)(Υπεύθυνος Καθηγητής J.P. Watson). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα επικεντρώθηκε στη διερεύνηση και την καταγραφή αναγκών και στην θεραπευτική παρέμβαση των οικογενειών ψυχιατρικών ασθενών που ζούσαν στην κοινότητα.

3. Επιστημονική Συνεργάτρια της Β' Πνευμονολογικής Κλινικής, Νοσοκομείο Παπανικολάου, Θεσσαλονίκη στο πρόγραμμα **“Ψυχοκοινωνικά προβλήματα σε ασθενείς με χρόνια αποφρακτική νόσο”**. Σκοπός της έρευνας ήταν η αξιολόγηση ενός προγράμματος παρέμβασης (ομαδική παρέμβαση που στηρίχθηκε στη γνωστική προσέγγιση) που επικεντρώθηκε στην ψυχολογική υποστήριξη ασθενών με χρόνια πνευμονικά νοσήματα (Οκτώβριος 1991- Ιούνιος 1992) (Επιστημονική Υπεύθυνος κ. Κουκουρίκου, Διευθύντρια Β'. Πνευμονολογικής Κλινικής).
4. Επιστημονική Συνεργάτρια και Συντονίστρια σε δυο προγράμματα **“Ψυχοκοινωνικής Ενταξης πληθυσμών μετακινούμενων από την πρώην Σοβιετική Ένωση και την Αλβανία”**. Οι έρευνες έγιναν από το Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. (Υπεύθυνη καθηγήτρια Μ. Χαρίτου), με χρηματοδότηση από το Ε. Κ. Τ. (1992-1993, 1993-1994).
5. Επιστημονική Συνεργάτρια στο πρόγραμμα **“Επιδημιολογική μελέτη σε κοινοτικό πληθυσμό με στόχο τη διερεύνηση και την καταγραφή των αναγκών σε οικογένειες ψυχιατρικών ασθενών”**, 1994-1995. Υπεύθυνος φορέας: Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Νομού Θεσσαλονίκης, Κινητή Μονάδα Υπαίθρου (καθηγητής κ. Ιεροδιακόνου) (Χρηματοδότηση από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας-ΚΕΣΥ του Υπουργείου Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Ο στόχος του προγράμματος ήταν: α) έρευνα στον πληθυσμό της περιοχής ευθύνης β) επιπολασμός των ατόμων με διάγνωση ψύχωσης γ) επιδημιολογική αξιολόγηση και δ) αξιολόγηση της οικογενειακής επιβάρυνσης στις οικογένειες των ατόμων με διάγνωση ψύχωση.
6. Επιστημονική Συνεργάτρια στο πρόγραμμα **“Επανεκτίμηση αναγκών στις οικογένειες που στηρίζουν ψυχιατρικούς ασθενείς στην κοινότητα”**, 1998-2000. (Επιστημονικός Υπεύθυνος Β. Λαζαρίδης, Ομάδα Ψυχοκοινωνικής Στήριξης Επαρχιακού Τύπου 2, Γ Πανεπιστημιακή Κλινική του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης (Χρηματοδότηση από το ΚΕΣΥ, Υπουργείο Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Ο στόχος του προγράμματος ήταν α) επανεκτίμηση της οικογενειακής επιβάρυνσης β) αξιολόγηση των οικογενειών που παρουσίασαν σοβαρή ψυχιατρική διαταραχή μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης μελέτης και συμπλήρωση των δεδομένων βάσης (135 οικογένειες) γ) σύγκριση πρώτης και δεύτερης μελέτης ως προς τη διαφοροποίηση των αναγκών και της οικογενειακής επιβάρυνσης, με δεδομένη την ανάπτυξη υπηρεσιών για διευκόλυνση των οικογενειών στη συγκεκριμένη κοινότητα. Η συνεργασία αυτή συνεχίζεται και καταγράφεται στην δεκαετή παρακολούθηση και συνεργασία με τις οικογένειες (τρίτη αξιολόγηση).
7. **“Επιδημιολογική Μελέτη Προβλημάτων Συμπεριφοράς, Συναισθήματος και Μαθησιακών Δυσκολιών σε Παιδιά Σχολικής Ηλικίας, Διαχρονική προσέγγιση”**. 1996- 1999. Επιστημονική ευθύνη: Ι. Μπίμπου, ΠΤΔΕ, ΑΠΘ και Α. Στογιαννίδου, Λέκτορας Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΑΠΘ, σε συνεργασία με τις Β. Παπαγεωργίου, παιδοψυχίατρο, Διευθύντρια του Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου Β. Ελλάδας και Μ. Αντωνιάδου, Κοινωνική Λειτουργό, Ιατροπαιδαγωγικό Τμήμα, Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Ανατολικού Τομέα. Η έρευνα προσανατολίζεται στη διαχρονική καταγραφή δυνατοτήτων και δυσκολιών σε παιδιά σχολικής ηλικίας με στόχο α) τη διερεύνηση προστατευτικών παραγόντων για την συνέχεια στην παρουσία προβλημάτων ψυχικής υγείας στα παιδιά και β) τη διαμόρφωση κατάλληλων και επαρκών μορφών αντιμετώπισης των συγκεκριμένων προβλημάτων μέσα από τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μελών (παιδί, οικογένεια, σχολείο και φορείς ψυχικής

υγείας). Στα πλαίσια του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος, λειτούργησαν για τρία χρόνια δυο πειραματικές υπηρεσίες “συμβουλευτικής” σε δυο σχολεία της Θεσσαλονίκης (Πειραματικό και 41ο Θεσσαλονίκης) με στόχο την καταγραφή αναγκών έτσι όπως αναγνωρίζονται από το σχολείο, τις οικογένειες και τα παιδιά. Επιπλέον, στα πλαίσια του ίδιου ερευνητικού προγράμματος, αναλάβαμε τη διαδικασία προσαρμογής/ στάθμισης του Ερωτηματολογίου των Δυνατοτήτων και Δυσκολιών (σε συνεργασία με τις Β.Παπαγεωργίου και Α.Στογιαννίδου, και μετά από χορήγηση άδειας και εκπροσώπησης από τον Dr R. Goodman, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Institute of Psychiatry, UCL, Λονδίνο, Αγγλία).

8. Επιστημονική Συνεργασία: **“Πρόγραμμα-πιλότος για την προώθηση της ψυχικής υγείας στο σχολικό περιβάλλον”**, 1998. Φορέας Υλοποίησης: Τομέας Εξελικτικής-Σχολικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΑΠΘ και συνεργαζόμενοι φορείς: Παιδοψυχιατρικό Τμήμα Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, & Δήμος Νεάπολης.
9. Επιστημονική συνεργασία: **“Αξιολόγηση αναγκών των παιδιών σχολικής ηλικίας που ζουν με γονείς με σοβαρή ψυχιατρική διαταραχή”**. 1999-2000. Σε συνεργασία με το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης (Υπεύθυνος Β. Λαζαρίδης), το Τμήμα Ψυχολογίας (Τομέας Σχολικής-Εξελικτικής Ψυχολογίας) και το Child and Adolescent Mental Health Service, South London and Maudsley NHS Trust (Πανεπιστημιακό Κέντρο Ψυχικής Υγείας, University College of London).
10. Επιστημονική ευθύνη για την υποβολή και την διεξαγωγή του ερευνητικού προγράμματος **Ψυχική υγεία των γονέων και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών-Οι περιπτώσεις οικογενειών με γονική ψυχική διαταραχή**. Διάρκεια του προγράμματος από 1/1/2001-31/12/2001. Χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή κοινότητα, δράση ΔΑΦΝΗ. Συνεργασία με την Αγγλία (University of Birmingham, University College of London, Maudsley Area Health Authorities). Οι στόχοι του προγράμματος επικεντρώνονται α) στην κατανόηση των τρόπων με τους οποίους η γονεϊκή ψυχική διαταραχή/ υγεία αλληλεπιδρά με την ψυχική υγεία και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών β)στην καλύτερη κατανόηση όσων εμπλέκονται με μακροπρόθεσμο στόχο την εκπαίδευση του προσωπικού που εργάζεται σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας πρόληψης (σχολεία), σε ψυχιατρικές υπηρεσίες ενηλίκων, παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και γ) στην προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων για τη διευκόλυνση των οικογενειών.
11. Επιστημονική ευθύνη για την υποβολή και την διεξαγωγή του ερευνητικού προγράμματος Νιόβη **Ψυχική υγεία των γονέων και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Ο ρόλος του σχολείου**. Διάρκεια του προγράμματος από 1/3/2003-28/2/2004. Χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή κοινότητα, δράση ΔΑΦΝΗ. Συνεργασία με την Αγγλία (University of Birmingham, & University College of London, Maudsley Area Health Authorities, Αγγλία). Ο γενικότερος σκοπός του προγράμματος ΝΙΟΒΗ αφορά την αναγνώριση της σύνδεσης μεταξύ γονικής ψυχικής διαταραχής και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών στο σχολείο, και την δημιουργία προϋποθέσεων για την έγκαιρη και συστηματική αντιμετώπιση πιθανών δυσκολιών των παιδιών που ζουν σε ένα οικογενειακό περιβάλλον επιβαρημένο από την παρουσία μιας ψυχικής διαταραχής σε έναν από τους δυο γονείς. Όταν αναφερόμαστε σε ψυχική διαταραχή εννοούμε γονείς που νιώθουν

επιβαρημένοι ψυχολογικά και μπορεί είτε να έχουν προσφύγει σε κέντρα και υπηρεσίες ψυχικής υγείας είτε όχι. Με αυτήν την έννοια, ενδιαφερόμαστε τόσο για γονείς με ήπια ψυχολογικά προβλήματα, όσο και για γονείς με σοβαρά προβλήματα. Οι δυσκολίες των παιδιών στο σχολείο εκφράζονται κυρίως με χαμηλή σχολική επίδοση, με μαθησιακά προβλήματα, με δυσκολίες στις κοινωνικές τους σχέσεις καθώς και με προβλήματα συμπεριφοράς.

- 12. Επιστημονική Συνεργασία: Πρόγραμμα ένταξης παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της ενδυνάμωσης και της συστηματικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στην πολιτισμική ενημερότητα** (Υπεύθυνη έργου, Δέσποινα Σακκά, Επίκουρη καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 1/07/02-30/06/04). Το Πρόγραμμα (ΕΠΕΑΕΚ II) συγχρηματοδοτείται από κοινοτικούς (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς (ΥΠΕΠΘ) πόρους και οι γενικοί του στόχοι είναι να (α) προωθήσει το θέμα της *ψυχολογικής και κοινωνικής ένταξης* των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα ενισχύοντας τη διαδικασία αποδοχής των παιδιών των παραπάνω ομάδων, και (β) να προτείνει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο επιμόρφωσης το οποίο θα στοχεύει στην προετοιμασία των εν ενεργεία εκπαιδευτικών να αντιμετωπίζουν την ποικιλομορφία (diversity) της σύγχρονης σχολικής τάξης, και να υποστηρίζουν αποτελεσματικά την ένταξη των παιδιών σε ψυχολογικό και κοινωνικό επίπεδο (βλέπε συνημμένη έκθεση για το περιεχόμενο της συνεργασίας).
- 13. Επιστημονική Συνεργασία στο πρόγραμμα Needs assessment and awareness-raising program for bullying in schools (2005-2007).** Επιστημονική ευθύνη Ι. Τσιάντης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής, Φορέας Υλοποίησης ΕΨΥΠΕ (Εταιρεία για την Ψυχοκοινωνική Υγεία των Παιδιών και Εφήβων). Διακρατική συνεργασία με Κύπρο, Γερμανία και Λιθουανία. Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι η συγκριτική διερεύνηση των απόψεων των παιδιών/ εφήβων ως προς τις εμπειρίες θυματοποίησης στο σχολείο, (παιδιά ως φορείς Δικαιωμάτων, και κοινωνικοί δράστες) και η ανάπτυξη πιλοτικού προγράμματος παρέμβασης σε συνεργασία του σχολείου και της οικογένειας (θεωρητικό υπόβαθρο η κουλτούρα των συνομηλίκων-peer culture) (βλέπε συνημμένη έκθεση, τεύχος Γ – Παράρτημα). Το πρόγραμμα επιδοτείται από την πρωτοβουλία Δάφνη, Ε.Ε.
- 14. ΕΠΕΑΕΚ II. Προγράμματα Ενίσχυσης Πρωτοβουλιών σε θέματα Αγωγής Υγείας**, Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, & ΥΠΕΠΘ. Σχολική συντονιστική μονάδα, Διεύθυνση ΠΕ Ανατολικής Θεσσαλονίκης, Καράνταλης Μιχάλης, συντονιστής (Ιανουάριος –Ιούνιος 2006). Ο στόχος του προγράμματος αφορά α) τη διερεύνηση του ρόλου του σχολείου ως προς την στήριξη παιδιών και οικογενειών με ψυχοκοινωνικά προβλήματα β) την μείωση του στίγματος για την ψυχική διαταραχή μέσω της εκπαίδευσης στη σχολική τάξη σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ψυχική υγεία/ ασθένεια. Η προσέγγιση δεν επικεντρώνεται στην ψυχική ασθένεια, αλλά σε ένα καλά εδραιωμένο πλαίσιο σχετικά με την εκπαίδευση τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των παιδιών, ως προς τις διαστάσεις της υγείας και τον τρόπο με τον οποίο την διαπραγματεύονται τα μέλη της σχολικής κοινότητας (βλέπε συνημμένο έγγραφο με τις συμπράττουσες σχολικές μονάδες, τεύχος Γ - Παράρτημα).
- 15. Επιστημονική Συνεργασία στο πρόγραμμα. (Σε προετοιμασία). A web-based self help innovative approach against home and school violence, under a gender**

perspective. Επιστημονική ευθύνη Β. Δεληγιάννη, καθηγήτρια ΑΠΘ. (2006-2008). Διακρατική συνεργασία με Αγγλία, Ισπανία, Γερμανία και Ελλάδα. Ο στόχος του προγράμματος επικεντρώνεται στην ανάπτυξη διακρατικού δικτύου από εφήβους για την στήριξη συνομηλίκων τους με εμπειρίες/ πρακτικές θυματοποίησης και βίας. Το πρόγραμμα επιδοτείται από την πρωτοβουλία Δάφνη, Ε.Ε. (βλέπε συνημμένη έκθεση, τεύχος Γ - Παράρτημα).

16. Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών 2010-2013.

Χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση». Υπεύθυνη του συνολικού έργου η κ. Αναστασιάδη-Συμεωνίδου. ΔΡΑΣΗ 6: Προγράμματα ψυχολογικής υποστήριξης Υποδράση 6.2 Εφαρμογή και αξιολόγηση παρεμβάσεων ψυχολογικής υποστήριξης Επιστημονικώς υπεύθυνη για την Υποδράση 6.2 που περιλαμβάνει την εφαρμογή και αξιολόγηση των παρεμβάσεων ψυχολογικής υποστήριξης, σε σχολεία με αλλοδαπούς και μετανάστες μαθητές. Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε σε 105 σχολεία σε όλη την Ελλάδα και είχε ως στόχο την ψυχοκοινωνική ένταξη των μεταναστών μαθητών με παρεμβάσεις στο σχολικό σύστημα (εκπαιδευτικοί, οικογένειες, και συνεργαζόμενοι φορείς στην κοινότητα). Ο ρόλος μου αφορά τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων, την εκπαίδευση των σχολικών ψυχολόγων, την εποπτεία της εφαρμογής του και την τελική αξιολόγηση.

17.

Understanding Agency & Resistance Strategies (UNAS): Children living with Domestic Violence. Πρόγραμμα επιδοτούμενο από την ΕΕ (Daphne III Initiative). The University of Northampton, Dr Jane Callaghan (Associate Professor of Psychology). Συμμετέχω στην Επιστημονική Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος (Steering Committee) που αφορά α) την καταγραφή των τρόπων με τους οποίους αντιμετωπίζουν ή αντιμετώπισαν συνθήκες ενδοοικογενειακής βίας νέοι που ζουν ή έζησαν σε αντίστοιχες οικογένειες και β) τον σχεδιασμό μιας παρέμβασης για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, που λαμβάνει υπόψη της τις στρατηγικές των νέων με εμπειρία ενδοοικογενειακής βίας .

ΤΙΤΛΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

Β.ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ² (Οι δημοσιεύσεις 17-56, έγιναν μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα της Επίκουρης καθηγήτριας. Οι δημοσιεύσεις έγιναν αποδεκτές μετά από κρίση, μ' εξαίρεση τα βιβλία και όπου δηλώνεται).

I. Κοινωνική Ψυχική Υγεία/ Αποκατάσταση

1. Μπίμπου, Ι. (1983) *An additive study into the treatment of nocturnal enuresis* (pp 420). MSc, Αδημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία.

² Η παρουσίαση των δημοσιεύσεων και των ανακοινώσεων γίνεται με χρονολογική σειρά ανά περιοχή ερευνητικού ενδιαφέροντος (I:Κοινωνική Ψυχική Υγιεινή και Αποκατάσταση, II: Ψυχική υγεία σε ομάδες “υψηλού κινδύνου” και σε μετακινούμενους πληθυσμούς και III: Η ψυχολογία στην Εκπαίδευση, III Α, III Β, III Γ).

2. Μπίμπου,Ι. (1989). Το συναισθηματικό φορτίο γονέων/ συγγενών ατόμων με σοβαρές ψυχιατρικές διαταραχές: μια πρώτη χαρτογράφηση του χώρου σε μια μονάδα εξωνοσοκομειακής περίθαλψης. *Ψυχολογικά Θέματα*, 2, 4, 225-235.
3. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (1992) *Ο Συναισθηματικός Φόρτος στο Περιβάλλον των Ψυχιατρικών Ασθενών*. Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Ψυχολογίας. Α.Π.Θ.
4. Bibou-Nakou, I., Dikaiou, M. & Bairactaris, K. (1997). Psychosocial dimensions of family burden among two groups of carers looking after psychiatric patients. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 32, 2 (February), 104-108.
5. Μπίμπου, Ι. (1999) Πλαίσιο παροχής φροντίδας και στήριξης στις οικογένειες ασθενών με σοβαρές ψυχιατρικές διαταραχές: Νεότερες προσεγγίσεις στην έννοια του φόρτου. *Επιστημονική Επετηρίδα του τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, Τόμος τρίτος*, 93-115, Θεσσαλονίκη.
6. Μπίμπου, Ι. (1999) Γονεϊκή ψυχιατρική διαταραχή: Επίδραση στα παιδιά και προϋποθέσεις συμβουλευτικής διεργασίας με τις οικογένειες ατόμων με σοβαρά ψυχιατρικά προβλήματα. *Ελληνική Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τεύχος 52/53, 2000, σελίδες 23-47. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
17. Ι.Μπίμπου-Νάκου, Γ.Κιοσέογλου, Α. Στογιαννίδου (2002). Η συναισθηματική επιβάρυνση στο περιβάλλον των ψυχιατρικών ασθενών: Ημιδομημένη συνέντευξη προσαρμοσμένη από τη συνέντευξη της G. FADDEN (1987), στο *Θέματα Ψυχομετρίας στην Κλινική Πράξη και Έρευνα*. Επιμέλεια Α. Ρούσσου, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σ. σ. 313-320.
18. Ι. Μπίμπου-Νάκου, Β. Λαζαρίδης και Γ. Κιοσέογλου (2002). Ημι-δομημένη Συνέντευξη για την αξιολόγηση του συναισθηματικού φόρτου στις οικογένειες ψυχιατρικών ασθενών στο *Ψυχομετρικά Εργαλεία στην Ελλάδα*, Επιμέλεια Α. Σταλίκας, Σ. Τριλίβα, Π. Ρούσση. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σ.σ.98-99.
19. Ι. Μπίμπου (2004). Γονική ψυχική διαταραχή και ψυχοκοινωνική υγεία παιδιών και εφήβων: Θεραπευτικά διλήμματα που αφορούν την κατανόηση της γονικής ψυχικής διαταραχής από τα παιδιά. Εφαρμοσμένη Κλινική Ψυχολογία του Παιδιού. Επιμέλεια έκδοσης Γ. Κλεφτάρας & Μ. Ζαφειροπούλου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ.σ. 367-391.
20. Ioanna Bibou-Nakou 2003). ‘Troubles talk’ among professionals working with families facing parental mental illness. *Journal of Family Studies*, Vol. 9, No 2, October 2003 pp 248-266.
21. Ioanna Bibou-Nakou (2004). Parental mental health and children’s well-being, Soapbox, *Clinical Child Psychology & Psychiatry*, Vol. 9, No 2, April 2004, pp 309-312.

Π. Ψυχική υγεία σε ομάδες “υψηλού κινδύνου”/ Προϋποθέσεις ένταξης μετακινούμενων πληθυσμών

7. Μπίμπου-Νάκου, Ι., Χατζηδημητριάδου, Ε. & Καρανίκος, Α. (1997). Ψυχοκοινωνική ένταξη ατόμων από την Αλβανία: Εφαρμογή ενός προγράμματος ομάδων αυτοβοήθειας. *Σύγχρονη Ψυχολογία στην Ελλάδα*, σσ 373-384, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
8. Μπίμπου-Νάκου, Ι & Χαρίτου, Μ. (1998). Ομάδα αυτοβοήθειας με άτομα που μετακινήθηκαν από την Αλβανία: Πλαίσιο αναφοράς και ευρήματα σε σχέση με τις διαδικασίες ενίσχυσης του κοινωνικού αποκλεισμού. Πρακτικά 6ου Επιστημονικού Συνεδρίου (27-30 Νοεμβρίου 1996) με θέμα “*Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός*”, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καραγιώργα.

9. Ζιώγου, Θ., Μπίμπου, Ι., Δημητρίου, Ε., Γκιουζέπας, Ι., Κιοσσέογλου, Γ. & Ιακωβίδης, Α. (1997) Επαγγελματική φόρτιση στο νοσηλευτικό ψυχιατρικό προσωπικό. *Νοσηλευτική*, 37, 1, 62-71.
22. Μπίμπου - Νάκου Ιωάννα & Στογιαννίδου Αριάδνη(2002). Σύνδεση γονικής ψυχικής διαταραχής και ψυχοκοινωνικής υγείας παιδιών: Εμπειρίες από την εφαρμογή ενός οικογενειακού μοντέλου προσέγγισης στο Ν. Πολεμικός, Μ. Καίλα, Φ. Καλαβάσης (Επιμέλεια έκδοσης), *Εκπαιδευτική, Οικογενειακή και Πολιτική Ψυχοπαθολογία, Τόμος Β, Αποκλίνουσες Διαστάσεις στο Χώρο της Οικογένειας*, σελίδες 164-186. Αθήνα: Ατραπός.
23. Kolaitis, G., Kotsioroulos, J., Tsiantis, J., ...Bibou, I. et al. (2003). PTS reactions following Athens earthquake. *European Child and Adolescent Psychiatry*. Pp 1-8.
41. Μπίμπου-Νάκου, Ι. & Στογιαννίδου Α. (2004). Εμπειρίες παραμέλησης-κακοποίησης σε οικογένειες με γονική ψυχική διαταραχή. *Ψυχολογία. Το περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, τόμος 11, τεύχος 2, 162-184*, (Ειδικό Αφιέρωμα στο θέμα "Κακοποίηση του παιδιού και νεανική βία"). Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
43. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005). *Κι εγώ μπορώ να είμαι καλή μαμά. Ψυχική υγεία γονέων και παιδιών*. Επιμέλεια έκδοσης, Ελληνικά Γράμματα.
44. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005). *Πλαίσια στήριξης της οικογένειας στην πράξη. Το παράδειγμα της γονικής ψυχικής διαταραχής*. Επιμέλεια έκδοσης, Ελληνικά Γράμματα.
50. Bibou-Nakou, I. (2006). Parental functioning in Adults with Mental illness, στο *Directions in Mental Health Counseling*. Hatherleigh Press (βλέπε βεβαίωση). Η συγγραφή του συγκεκριμένου άρθρου έγινε μετά από πρόσκληση των επιμελητών έκδοσης (βλέπε συνημμένο γράμμα).
51. Η ψυχική υγεία/ διαταραχή των γονέων: Επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους. Κεφάλαιο στο Φ. Μόττη - Στεφανίδη (Επιμέλεια έκδοσης). *Ψυχοκοινωνικά Θέματα: Επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα (βλέπε βεβαίωση).

III. Σχολείο

A) Επιδημιολογικές μελέτες στο σχολικό πληθυσμό

10. Μπίμπου-Νάκου, Ι., Κιοσσέογλου, Γ. & Στογιαννίδου, Α. (1999). Δυνατότητες και δυσκολίες παιδιών σχολικής ηλικίας στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον. *Ψυχολογία (Περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας)*, 2001, 8(4), 506-525.
11. Μπίμπου – Νάκου Ι., Στογιαννίδου Α., & Κιοσσέογλου, Γ. (1999). Σχέση μεταξύ ψυχοκοινωνικής λειτουργικότητας της οικογένειας, ψυχικής υγείας μητέρων και εκτίμησης δυνατοτήτων και δυσκολιών παιδιών σχολικής ηλικίας από γονείς και εκπαιδευτικούς. *Παιδί και Έφηβος. Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία (τεύχος Ψυχική υγεία και Σχολείο)*, Άνοιξη του 2000, Τεύχος 1, Τόμος 2, σελίδες 48-68. Εκδόσεις Καστανιώτη, επιμέλεια Ι. Τσιάντης.
12. Αντωνιάδου, Ε. και Μπίμπου-Νάκου, Ι. (1999). Κατανόηση των σχέσεων απόρριψης από παιδιά σχολικής ηλικίας: αίτια, ερμηνείες, σύνδεση με τη μοναξιά. Στο *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 30/2000, σ.σ.193-213.
24. Ι. Μπίμπου-Νάκου & Γ. Κιοσσέογλου (2001). Προσδιορισμός καταθλιπτικών συμπτωμάτων σε παιδιά και εφήβους σχολικής ηλικίας. Ι. Δεδομένα από την χρήση του Ερωτηματολογίου Διάθεσης και Συναισθημάτων. *Παιδί και Έφηβος. Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία*, 3(1), 71-95, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

25. Ι. Μπίμπου-Νάκου & Γ. Κιοσέογλου (2001). Προσδιορισμός καταθλιπτικών συμπτωμάτων σε παιδιά και εφήβους σχολικής ηλικίας. ΙΙ. Παράγοντες φύλου και ηλικίας στην αξιολόγηση παιδιών και εφήβων με σημαντική παρουσία καταθλιπτικών συμπτωμάτων *Παιδί και Έφηβος. Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία*, 3(1), 96-109, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
26. Ι. Μπίμπου-Νάκου, Α. Στογιαννίδου και Γ.Κιοσέογλου (2002). Ερωτηματολόγιο δυνατοτήτων και Δυσκολιών (Strengths and Difficulties Questionnaire) στο σχολικό πληθυσμό: Εκπαιδευτικοί, γονείς και παιδιά ως φορείς αξιολόγησης, στο Α. Ρούσσου (Επιμέλεια Έκδοσης) *Θέματα Ψυχομετρίας στην Κλινική Πράξη και Έρευνα*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ.σ. 208-220.
27. Ι. Μπίμπου-Νάκου, Α. Στογιαννίδου, Γ. Κιοσέογλου και Β. Παπαγεωργίου (2002). Ερωτηματολόγιο δυνατοτήτων και Δυσκολιών (Strengths and Difficulties Questionnaire) στο *Ψυχομετρικά εργαλεία στην Ελλάδα*, Επιμέλεια Έκδοσης Α. Σταλίκας, Σ. Τριλίβα, & Π. Ρούσση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ.σ. 411-413.
28. Ι. Μπίμπου-Νάκου, και Γ. Κιοσέογλου (2002). Ερωτηματολόγιο για τη διάθεση και τα συναισθήματα παιδιών και εφήβων (Ε.Δ.Σ.) (Moods and Feelings Questionnaire) στο *Ψυχομετρικά εργαλεία στην Ελλάδα*, Επιμέλεια Έκδοσης Α. Σταλίκας, Σ. Τριλίβα, & Π. Ρούσση . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ.σ. 86-87.
45. Καραουλάνη, Π., Αδαμοπούλου, Α., Μπίμπου, Ι., & Γαρυφαλλος, Γ., (2005). Βιωματικές ομάδες παρέμβασης μέσω του μύθου σε μαθητές γυμνασίου, με σκοπό την ανίχνευση δυσκολιών προσαρμογής/συναισθηματικών δυσκολιών και εκτίμηση της βραχυπρόθεσμης αποτελεσματικότητας τους.

Β) Απόψεις και ερμηνείες των εκπαιδευτικών/ παιδιών για θέματα ψυχικής υγείας

13. Μπίμπου, Ι.(2000) Εκπαίδευση εκπαιδευτικών και Ψυχολογία: μια πρώτη προσέγγιση. Το παράδειγμα των αναπαραστάσεων των εκπαιδευτικών σε σχέση με τη “δύσκολη συμπεριφορά” των παιδιών στο σχολείο. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Τεύχος 102-102*. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, σελίδες 265-282.
14. Bibou-Nakou, I., A. Stogiannidou, & G. Kiosseoglou (1999). The relation between teacher burnout and teachers' attributions and practices regarding school behaviour problems. *School Psychology International*, 20, 2, 209-217.
15. Bibou-Nakou, I., Kiosseoglou, G., & Stogiannidou, A. (1999) Elementary teachers' perceptions regarding school behavior problems: Implications for school psychological services. *Psychology in the Schools* 37 (2), 2000, 123-134.
29. Ευθαλία Κωνσταντινίδου & Ιωάννα Μπίμπου-Νάκου³ (2001). Ψυχολογία και λόγος: θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. Δημοσίευση στα *Πρακτικά του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ψυχολογικής Έρευνας (CD ROM)*, Αλεξανδρούπολη, 24-27/5/2001(βλέπε βεβαίωση Λ. Μπεζέ).
30. Ε. Γκέσογλου και Ι. Μπίμπου-Νάκου: Συζητώντας για τη “δύσκολη” συμπεριφορά στο σχολείο: Κοινές και/ή διαφορετικές αφηγήσεις παιδιών και εκπαιδευτικών (2001). *Πρακτικά από το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας (CD-ROM)*, Αλεξανδρούπολη, 24-27/5/2001(βλέπε βεβαίωση Λ. Μπεζέ).

³ (με αλφαβητική σειρά)

31. I. Bibou-Nakou (2000). Elementary school teachers' representations regarding school problem behaviour: "Problem children in talk" *Educational and Child Psychology*, 17(4), 91-107.
32. I. Μπίμπου (2001). Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχικής υγείας των παιδιών: Το παράδειγμα της κατάθλιψης. Εταιρεία Ελλήνων Σχολικών Ψυχολόγων. Πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας. Πρακτικά του Συνεδρίου: *Ψυχολογία και Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα*, 2-3 Νοεμβρίου 2001, Holiday Inn, Αθήνα. 85 -106.
33. I. Μπίμπου- Νάκου (2004). Το άγχος και η φοβία σε παιδιά. Κεφάλαιο στο Α. Καλαντζή-Αζίζι & Μ. Ζαφειροπούλου. Προσαρμογή στο Σχολείο. Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών. *Ελληνικά Γράμματα* Αθήνα, σ.σ. 287-327.
34. I. Bibou-Nakou (2003). Helping teachers to help children living with a mentally ill parent: Teachers' perceptions on identification and policy issues. *School Psychology International*, 24(3), 5-21.
35. Α. Στογιαννίδου & I. Μπίμπου-Νάκου (2001). Σύνδεση μεταξύ γεγονότων ζωής και εκτίμηση ψυχολογικής λειτουργικότητας παιδιών από γονείς και εκπαιδευτικούς. *Πρακτικά από το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας (CD-ROM)*, Αλεξανδρούπολη, 24-27/5/2001 (βλέπε βεβαίωση Α. Μπεζέ).
42. Κωνσταντινίδου, Θ., & Μπίμπου-Νάκου, I. (2004). Η συμμετοχή των παλιννοστούντων και αλλοδαπών στην εκπαίδευση. Οι απόψεις των μαθητριών/ των και μελών των οικογενειών τους. *Πρακτικά ημερίδας: Πολιτισμική ποικιλομορφία στο σχολείο: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού*, 24/4/2004 (Πρόγραμμα ένταξης παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της ενδυνάμωσης και της συστηματικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στην πολιτισμική ενημερότητα (2002-2004) (δημοσίευση χωρίς σύστημα κριτών).
46. Bibou-Nakou, I. (2005). Children's ways of constructing mental health concepts. Υπό Δημοσίευση, *Children & Society* (βλέπε βεβαίωση).
47. Κωνσταντινίδου, Θ., & Μπίμπου, I., (2005). Η κατασκευή της πολιτισμικής διαφοράς στο λόγο των εκπαιδευτικών σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Υπό δημοσίευση *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Β. Ελλάδας*, σ.σ. 1-27. (βλέπε βεβαίωση).
52. Μπίμπου-Νάκου, I., & Φίγγου, E. (2006). Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το ρόλο τους και τις δυνατότητες διεπαγγελματικής συνεργασίας με υπηρεσίες ψυχικής υγείας και κοινωνικής πολιτικής. Υπό δημοσίευση στο *Παιδί και Έφηβος. Ψυχική υγεία και ψυχοπαθολογία*, Εκδόσεις Καστανιώτη, σ.σ. 1-59. (βλέπε σχετική βεβαίωση).

Γ) Τρόποι συνεργασίας του σχολείου με φορείς ψυχικής υγείας. Σύνδεση της Ψυχολογίας με την εκπαίδευση ως προς ζητήματα ψυχικής υγείας.

16. Μπίμπου, I. & Στογιαννίδου, Α. (1999). Συμβουλευτική στα πλαίσια του σχολείου: Δυνατότητες και Περιορισμοί. *Επιστημονική Επετηρίδα του τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, Τόμος τρίτος*, 117-135, Θεσσαλονίκη.
36. I. Μπίμπου-Νάκου (2001). Εισαγωγικό σημείωμα στο βιβλίο των E. Dowling & E. Osborne (2001). *Η οικογένεια και το σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg, σελίδες 33-62.
37. I. Μπίμπου-Νάκου (2003). Ο ρόλος της οικογένειας στο λόγο των εκπαιδευτικών για τη "δύσκολη συμπεριφορά" των παιδιών στο σχολείο. *Επιστημονική Επετηρίδα του τμήματος Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, Τόμος Τέταρτος*, 439-466 (στη μνήμη της Μ. Μάνιου-Βακάλη).

38. Α. Στογιαννίδου & Ι. Μπίμπου-Νάκου (2001). Σύνδεση σχολείου και οικογένειας στο πλαίσιο συμβουλευτικής παρέμβασης στο σχολικό περιβάλλον. Εταιρεία Ελλήνων Σχολικών Ψυχολόγων. Πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας. Πρακτικά του Συνεδρίου, *Ψυχολογία και Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα, σ.σ. 64-76.
39. Ι. Μπίμπου-Νάκου (2003). Γονεϊκή ψυχική ασθένεια και ανάγκες των παιδιών: Προϋποθέσεις συνεργασίας του σχολείου με τη οικογένεια. *Ψυχολογία, τεύχος αφιερωμένο στην Σχολική Ψυχολογία, Τόμος 10, 4, 497-514*.
40. Ι. Μπίμπου (Υπό δημοσίευση). Διεπαγγελματική συνεργασία οικογενειών, εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων: Παραδοχές, διαπραγματεύσεις και διλήμματα. Υπό δημοσίευση στα Πρακτικά από το 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 6-8 Δεκεμβρίου 2002, Θεσσαλονίκη, με τίτλο *Ψυχολογία, ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας, και παιδοκεντρικό σχολείο* (επιμέλεια έκδοσης Α. Στογιαννίδου, Α. Ματσόπουλος, & Π. Χηνάς) (βλέπε βεβαίωση).
48. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005). Η θέση των παιδιών στις πρακτικές των ψυχολογικών θεωριών στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Υπό δημοσίευση Πρακτικά 2^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου Σχολικής Ψυχολογίας, 6-8/12/2002 με τίτλο *Ψυχολογία, ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας, και παιδοκεντρικό σχολείο* (επιμέλεια έκδοσης Α. Στογιαννίδου, Α. Ματσόπουλος, & Π. Χηνάς) (βλέπε σχετική βεβαίωση).
49. Bibou-Nakou, I. (2005, υπό κρίση). From teachers to children: The impact of parental mental illness on children and the role of the school. Υπό δημοσίευση *School Psychology International* (βλέπε βεβαίωση).
53. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2006). Κακοποίηση-παραμέληση παιδιών στο οικογενειακό περιβάλλον. Ο ρόλος του σχολείου. Κεφάλαιο στο βιβλίο Δ. Νικολόπουλος (επιμέλεια έκδοσης) *Σχολική Ψυχολογία και οι πρακτικές εφαρμογές της στο εκπαιδευτικό περιβάλλον*, Αθήνα: Τυπωθήτω Gutenberg (βλέπε βεβαίωση).
54. Πολυχρόνη, Φ., Χατζηγήστου, Χ & Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005) (Επιμέλεια έκδοσης). *Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες με έμφαση στη δυσλεξία: Θέματα ταξινόμησης, αξιολόγησης και παρέμβασης*. Κλάδος Σχολικής Ψυχολογίας, Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα (βλέπε βεβαίωση).
55. Bibou – Nakou, I. (Υπό προετοιμασία, 2006). Professional interventions for mentally ill parents and their children: Practices of abuse / neglect and implications for educators. *Psychological Reports of Northern Greece*. (Invited paper).
56. Μπίμπου- Νάκου, Ι., & Στογιαννίδου, Α. (υπό προετοιμασία). Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Γ. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ-ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

57. Σακκά, Δ., & Ψάλτη, Α. (2004). **Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της συστηματικής εκπαίδευσης των εν ενεργεία εκπαιδευτικών**. Αναλυτική έκθεση δραστηριοτήτων. Αλεξανδρούπολη: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δ.Π.Θ. (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, Άξονας Προτεραιότητας Α. 1, Μέτρο 1.1., Ενέργεια, 1.1.1., Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) (331 σελίδες) (Η δική μου συμβολή στην τελική έκθεση, σε συνεργασία με την κ. Κωνσταντινίδου, αφορά την έρευνα αναγκών σε εκπαιδευτικούς, σε παιδιά και σε γονείς με ομάδες εστίασης, και την προκαταρκτική ανάλυση των ρεπερτορίων σελίδες 1-47).

58. Bibou-Nakou, I. (2003). **Recognition of neglect/ abuse of children/ adolescents in the educational environment** (Abbreviation "Niobe"). Daphne Initiative, European Commission Directorate-General Justice, 2002-156-YC pp 1-13 (η έκθεση στα Ελληνικά με τίτλο "Η ψυχική υγεία/ διαταραχή των γονέων και η ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών τους: Αναγνώριση πρακτικών παραμέλησης- κακοποίησης σε παιδιά και εφήβους στο εκπαιδευτικό πλαίσιο σ.σ. 1-95).
59. Bibou-Nakou, I. (2001). **Training for practitioners involved with parental mental health: mapping the types of violence in the family members**. Daphne Initiative, European Commission Directorate-General Justice, 2000-241-WC pp 1-9.

Δ.ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ⁴

(Οι ανακοινώσεις σε Πανελλήνια και Διεθνή Συνέδρια έγιναν με τη διαδικασία κρίσης, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά).

I.

1. Μπίμπου, Ι.: Η ψυχική υγεία ατόμων που στηρίζουν ψυχιατρικούς ασθενείς στην κοινότητα, *4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογίας*, 16-19 Απριλίου 1992, Αθήνα.
2. Lazarides, B., Bibou, I., Tasiou, E., Tsiroyiannis, J. & Ierodiakonou, C. Occupational and economic burden of supporters of psychotic patients living in the community: evaluation of satisfaction with provided services. *IX Conference of the South-East European Society for Neurology and Psychiatry*, 23-26 September 1992, Thessaloniki.
3. Lazarides, B., Bibou, I., Benos, A., Iacovides, A., & Ierodiakonou, C. Community mental health services: needs assessment of families with psychotic members. *4th International Conference n Innovations in Community Psychiatry, International Institute of Crisis Intervention and Community Psychiatry, University of York*, 23rd-25th March 1994.
4. Ι. Μπίμπου, Μ. Συγγελάκης, Μ. Παπαθανασίου, Β. Λαζαρίδης, Χ. Ιεροδιακόνου (1994): Επιβάρυνση της ψυχικής υγείας σε οικογένειες που περιέχουν μέλη με ψυχωτική συμπτωματολογία. *13^ο Πανελλήνιο συνέδριο Ψυχιατρικής*, Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία, 25-28/5 1994, Χαλκιδική.
5. Syngelakis, M., Bibou, I., Papathanasiou, M., Chatzaridou, A., Kiosseoglou, G., & Vidalis, A (1997). Assessment in the family support system of transplant patients. *11th Conference of the South-East European Society for Neurology and Psychiatry*.
6. Λαζαρίδης, Β., Ψαροπούλου, Ε. & Μπίμπου-Νάκου, Ι (1998). Υποστηρικτικό δίκτυο σε οικογένειες που περιθάλπουν ψυχωσικούς ασθενείς. *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Προαγωγής και Αγωγής Υγείας*, 11-13 Δεκεμβρίου 1998, Αθήνα.
7. Lazaridis, B., Bibou-Nakou, I., Georgopoulou, A. & Papathanasiou, A (1999). Family Burden: A measure of prevention among families caring for psychotic patients. *WPA Regional Congress "Preventive Psychiatry" 24-28 February 1999, Athens*.
8. Bibou, I (1999). Parental psychiatric disorder: Perceived changes in the parental roles and the mental health needs of school-aged children. *VI European Congress of Psychology*, Rome 4-9 July 1999.
23. Ι.Μπίμπου-Νάκου, Β. Λαζαρίδης, Γ.Κιοσέογλου (2000). Αξιολόγηση της συναισθηματικής επιβάρυνσης στις οικογένειες που φροντίζουν μέλη με σοβαρές ψυχιατρικές

⁴ Οι ανακοινώσεις 22-80 έγιναν μετά την εκλογή μου στη βαθμίδα της Επίκουρης καθηγήτριας.

- διαταραχές, Ανακοίνωση στα πλαίσια της Διημερίδας: *Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία: Η αξιολόγησή της στην κλινική πράξη και έρευνα*, Αθήνα 29-30/5/2000
24. Ζιώγου, Θεολογία, & Μπίμπου-Νάκου, Ιωάννα (2001). 28^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΔΝΕ, Αθήνα, 3-5 Μαΐου 2001 Γονεϊκή ψυχιατρική διαταραχή: Η οπτική του νοσηλευτικού προσωπικού ως προς την αναγνώριση αναγκών για την παρεχόμενη γονεϊκή φροντίδα στις περιπτώσεις ψυχικής διαταραχής.
25. I. Bibou (2001). On being a mentally ill parent: Emerging images of experience between professional and parental accounts. Στο *VII European Congress of Psychology, 1-6 July 2001, The Barbican Centre, London*.
26. I. Μπίμπου (2003). Ανακοίνωση στο συμπόσιο: Από τον μονόλογο της “διάγνωσης” στο διάλογο της θεραπευτικής πρακτικής: Δυνατότητες και περιορισμοί της Ανάλυσης Λόγου στην κλινική ψυχολογία και στη θεραπευτική πρακτική, 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003
27. I. Μπίμπου- Νάκου (2003) Οργανώτρια/ Πρόεδρος στο Συμπόσιο: Γονική ψυχική διαταραχή/ υγεία και ψυχική υγεία παιδιών/ εφήβων. 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
28. I. Μπίμπου (2003). Γονική ψυχική διαταραχή/ υγεία και ψυχική υγεία των παιδιών: Δυνατότητες και περιορισμοί του προγράμματος ΔΑΦΝΗ. 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003 Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
29. I. Bibou-Nakou (2003) . Negotiation of good/’normal’ mothering among mother with mental illness; issues of connecting with their children. *International Conference on Critical Psychology, August 27-31 2003, University of Bath, Αγγλία*.
58. Μπίμπου-Νάκου, I., Λαζαρίδης, B., Οικονόμου, I. (2004). Γονεϊκή ψυχική διαταραχή/ υγεία και ψυχική υγεία των παιδιών. Δυνατότητες και περιορισμοί του προγράμματος Δάφνη. 18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής, Κως 14-18/5/2004.
59. Λαζαρίδης, B., Μπίμπου, I., & Ανδριώτη, Δ. (2005). Ο κίνδυνος για ψυχική πάθηση, στις οικογένειες στις οικογένειες που περιθάλπουν ασθενείς με διάγνωση ψύχωση στο σπίτι. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο στη Συστημική Θεραπεία, "Οικογένεια και Ψυχική ασθένεια", 21-23/10/2005. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
60. B. Lazaridis, I. Bibou – Nakou, & Karydi, D. (2006). Family burden of psychiatric patients' carers: A ten-years perspective. XIIIth Biennial Winter Workshop on Schizophrenia Research in association with the Schizophrenia International Research Society, Davos, Switzerland, 4-10/2/2006.
- 60a. I. Bibou, B. Lazaridis, & Stogiannidou, A. (2006, paper to be presented, see acceptance letter). Children's understanding of parental mental illness. Sharing the knowledge in the family. 15th ISPS International Congress for the Psychotherapy of the Schizophrenia and other Psychoses, Madrid, June 12-16, 2006.

II.

9. Μπίμπου, I. & Στογιαννίδου, A. (1993). Εκπαίδευση συντονιστών/στριών στις ομάδες αυτοβοήθειας. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 27-30 Μαΐου 1993. Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.
10. Χαρίτου-Φατούρου, M., Στογιαννίδου, A., Μπίμπου, I. κ.α. (1993). Δημιουργία Ομάδων Αυτοβοήθειας στο Πλαίσιο της Γειτονιάς (ομάδα εργασίας στα πλαίσια του συνεδρίου). 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 27-30 Μαΐου 1993. Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.

11. Bibou-Nakou, I., Hatzidimitriadou, E., & Karanikos, A. (1995). Symposium: Process of personal and social coping in moving and non-moving minorities. *IV European Congress of Psychology*, 2nd-7th July, Athens, Greece.
12. Μπίμπου-Νάκου, Ι. & Χαρίτου, Μ. (1996). Ομάδα αυτοβοήθειας με άτομα που μετακινήθηκαν από την Αλβανία. Πλαίσιο αναφοράς και ευρήματα σε σχέση με τη διαδικασία ενίσχυσης του κοινωνικού αποκλεισμού. *Ιδρυμα Σάκη Καράγιωργα. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός. 6ο επιστημονικό συνέδριο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 27-30 Νοεμβρίου 1996.*
13. Ζιώγου, Θ., Μπίμπου, Ι., Δημητρίου, Ε., Γκιουζέπας, Ι., Κιοσσέογλου, Γ. & Ιακωβίδης, Α. (1997) Επαγγελματική φόρτιση στο νοσηλευτικό ψυχιατρικό προσωπικό. *24ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, 20-22 Μαΐου 1997, Αθήνα.*
14. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (1999). Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες: Πλαίσιο στήριξης των οικογενειών τους. *Ημερίδα για το πρόγραμμα του ΕΠΕΑΕΚ "Σχολική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αισθητηριακές μειονεξίες και σωματοκινητικές αναπηρίες" 12/11/1999.*
30. I. Bibou-Nakou (2001). Trouble talk among professionals working with children and adults in the cases of parental mental illness. Presented in the *Oslo Conference, Parents with mental illness: Effects on children and preventive intervention 17-19 September 2001.*
31. I. Μπίμπου-Νάκου (2002). Γονική ψυχική διαταραχή και ψυχοκοινωνική υγεία παιδιών και εφήβων: Θεραπευτικά διλήμματα που αφορούν την κατανόηση της γονικής ψυχικής διαταραχής από τα παιδιά (2002). *Πρόσκληση του κλάδου Κλινικής Ψυχολογίας, ΕΛΨΕ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διημερίδα: Η συμβολή της κλινικής ψυχολογίας στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων, 29-30/3/2002.*
32. I. Μπίμπου-Νάκου (2002). Η κατανόηση της γονικής ψυχικής ασθένειας από παιδιά και εφήβους: Δυνατότητες και περιορισμοί. *Πανελλήνιο Συνέδριο: Η Ελληνική Οικογένεια, Συμπόσιο του Κλάδου Κλινικής Ψυχολογίας, ΕΛΨΕ, Αθήνα, 3-6 Οκτωβρίου 2002.*

III.

A)

15. Μπίμπου, Ι., Στογιαννίδου, Α., Παπαγεωργίου, Β. & Κιοσσέογλου, Γ. (1997). Επιδημιολογική μελέτη της συμπεριφοράς και των μαθησιακών ικανοτήτων σε παιδιά σχολικής ηλικίας: Προκαταρκτικά ευρήματα από την αξιολόγηση γονέων και εκπαιδευτικών σε δυο σχολεία της Θεσσαλονίκης. *6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας. Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ψυχολογίας, 29/5-1/6/1997, Αθήνα.*
16. Αντωνιάδου, Ε. & Μπίμπου, Ι. (1999). Κατανόηση των φιλικών σχέσεων και των σχέσεων αποκλεισμού σε παιδιά σχολικής ηλικίας. *7ο Συνέδριο Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Λευκωσία, 25-28 Μαρτίου 1999, Κύπρος.*
17. Bibou, I., Kiosseoglou, G. et al. (1999). Factor structure and correlates of ratings of inattention, hyperactivity and conduct problems in a sample of school-aged children. *5th European Conference on Psychological Assessment, August 25-29, University of Patras.*
33. I. Μπίμπου-Νάκου, Α. Στογιαννίδου και Γ.Κιοσσέογλου (2000). Ερωτηματολόγιο δυνατοτήτων και Δυσκολιών (Strengths and Difficulties Questionnaire) στο σχολικό πληθυσμό: Εκπαιδευτικοί, γονείς και παιδιά ως φορείς αξιολόγησης, στο Α. Ρούσσου (Επιμέλεια Έκδοσης, 2002) *Ανακοίνωση στην Διημερίδα Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία: Η αξιολόγησή της στην κλινική πράξη και έρευνα. Αθήνα 29-30/5/2000.*

34. Ε. Αντωνιάδου, Μπίμπου – Νάκου Ι. (2001). Η «ανεπιθύμητη» συμπεριφορά των παιδιών στο σχολείο: απόψεις των συνομηλίκων. 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη, 24-27/5/2001, Συμπόσιο "Κοινωνικές σχέσεις παιδιών και εφήβων".
35. Στογιαννίδου Αριάδνη, Ι. Μπίμπου-Νάκου (2001). Σύνδεση μεταξύ γεγονότων ζωής και εκτίμησης ψυχολογικής λειτουργικότητας παιδιών από γονείς και εκπαιδευτικούς, 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη, 24-27/5/2001, Συμπόσιο Σχολικής Ψυχολογίας.
36. Ι. Μπίμπου- Νάκου (2003). Διοργάνωση συμποσίου, μετά από πρόσκληση: Κλινικά και ερευνητικά δεδομένα για την κατάθλιψη σε παιδιά, εφήβους και νεαρούς ενήλικες. Οργανώτρια/ Πρόεδρος: 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
37. Ι. Μπίμπου-Νάκου (2003). Προσδιορισμός καταθλιπτικών συμπτωμάτων σε παιδιά/ εφήβους. Κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση των επιδημιολογικών δεδομένων. 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
38. Στογιαννίδου Αριάδνη & Ιωάννα Μπίμπου - Νάκου. Σύνδεση γονικής ψυχικής διαταραχής και Αξιολόγηση ψυχοκοινωνικής υγείας παιδιών 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ρόδος 21-24 Μαΐου 2003. Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
61. Θ. Κωνσταντινίδου, Α. Μπίμπου, Ε. Μαρκοπούλου (2004). Η συμμετοχή των παλιννοστούντων και αλλοδαπών στην εκπαίδευση: Οι απόψεις των μαθητών/ τριών και μελών των οικογενειών τους. 2^η ημερίδα του Προγράμματος « Ένταξης παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών μέσω της ενδυνάμωσης και της συστηματικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στην πολιτισμική ενημερότητα (χωρίς κρίση). Αλεξανδρούπολη 24-04-2004.
62. Ε. Κωνσταντινίδου, Ι. Μπίμπου – Νάκου (2005). Εκπαίδευση και πολιτισμική διαφορά στο λόγο μελών οικογενειών μεταναστών (παλιννοστούντων και αλλοδαπών). 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, «Η Ψυχολογία απέναντι στις προ(σ)κλήσεις του σήμερα». Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία, Τομέας Ψυχολογίας Τμήματος Φ.Π.Ψ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. 1-4/12/2005, Ιωάννινα.
63. Ε. Κωνσταντινίδου, Ι. Μπίμπου – Νάκου (2006, paper to be presented, see acceptance letter). Migrants' participation in education in native Greek parents' discourse. 18th International Congress of the International Association for Cross – Cultural Psychology. July 11-15/2006, Isle of Spetses.

B)

18. Bibou-Nakou, I., Stogiannidou, A., Kiosseoglou, G. & Figou, E. (1997). Elementary teachers' representations regarding school misbehaviour problems. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, August 26-30, 1997. Athens, Greece.
19. Στογιαννίδου, Α., Μπίμπου, Ι., Μουζούρα, Ε. & Κιοσσέογλου, Γ. (1999). Σύνδεση μεταξύ απόδοσης αιτιών, αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς και συναισθηματικού φόρτου των εκπαιδευτικών. 7^ο Συνέδριο Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Λευκωσία, 25-28 Μαρτίου 1999, Κύπρος.
20. Bibou- Nakou, I. (1999). Elementary school teachers' representations regarding school problem behaviour: "Problem children in talk". *The 18th International Human Research Conference, 26-29 July 1999, "Qualitative Research: Unity and Diversity", University of Sheffield, England.*

21. Bibou- Nakou, I. et al. (1999) Developmental patterns of elementary teachers' perceptions related to school adjustment problems. *5th European Conference on Developmental Psychology, Spetses*, September 1-5, 1999.
39. Ι. Μπίμπου-Νάκου (2001). Ο ρόλος της οικογένειας στον λόγο των εκπαιδευτικών για την "δύσκολη συμπεριφορά" των παιδιών στο σχολείο. *8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη*, 24-27/5/2001.
40. Ι.Μπίμπου & Ε. Κωνσταντινίδου, Οργάνωση και διεξαγωγή συμποσίου με θέμα "Μελετώντας τον λόγο στην ψυχολογική έρευνα" *8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη, 24-27 Μαΐου 2001*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής.
41. Ευθαλία Κωνσταντινίδου & Ιωάννα Μπίμπου-Νάκου (2001). Ψυχολογία και λόγος: Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. *8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη*, 24-27/5/2001.
42. Ε. Γκέσογλου και Ι. Μπίμπου-Νάκου (2001). Συζητώντας για τη "δύσκολη" συμπεριφορά στο σχολείο: Κοινές και/ή διαφορετικές αφηγήσεις παιδιών και εκπαιδευτικών, *8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Αλεξανδρούπολη*, 24-27/5/2001
43. Ι. Μπίμπου (2001). Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε θέματα ψυχικής υγείας των παιδιών: Το παράδειγμα της κατάθλιψης, *Πρώτο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας*, Αθήνα, 2001
44. Ι. Μπίμπου (2002). Τα παιδιά ως αναγνώστες στο σπίτι και στο σχολείο. Σεμινάριο Ενημέρωσης, για την σκυταλοδρομία ανάγνωσης. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υπουργείο Πολιτισμού, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου. 16-17/02/2002, Θεσσαλονίκη (ανακοίνωση χωρίς κρίση).
45. Ι. Bibou-Nakou (2002). Parental mental illness and children's adaptation: Identification of children's needs in the school setting. Ανακοίνωση στο *The Second World Conference. The promotion of Mental Health and Prevention of Mental and Behavioral Disorders, September 11-13, 2002 The Commonwealth Conference and Events Center, Royal Kensington and Chelsea, World Federation for Mental Health and Care in collaboration with World Health Organization*.
46. Α. Στογιαννίδου και Ι. Μπίμπου (2002). Συνεργασία εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων. Πώς συζητούν οι εκπαιδευτικοί τη σύνδεση του σχολείου με τον/ τους ρόλο/ ους των ψυχολόγων. *Πανελλήνιο Συνέδριο: Η Ελληνική Οικογένεια, Τομέας Ψυχολογίας. Κέντρο για τη Μελέτη της Οικογένειας Πανεπιστημίου Αθηνών. Κλάδος Σχολικής Ψυχολογίας της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας (ΕΛΨΕ)*
47. Ι. Μπίμπου – Νάκου (2002). Συνεργασία εκπαιδευτικών και παιδιών για την αξιολόγηση των αναγκών τους. Το παράδειγμα των παιδιών με εμπειρίες παραμέλησης/ κακοποίησης λόγω γονεϊκής ψυχικής διαταραχής. *Πανελλήνιο συνέδριο «Η Ελληνική Οικογένεια», Τομέας Ψυχολογίας. Κέντρο για τη Μελέτη της Οικογένειας Πανεπιστημίου Αθηνών. 3-6 Οκτωβρίου 2002.*
48. Ι. Μπίμπου-Νάκου (2002). Η θέση των παιδιών στις πρακτικές των ψυχολογικών θεωριών. Ανακοίνωση στο *Στρογγυλό τραπέζι: Προετοιμάζοντας τους εκπαιδευτικούς για τον 21^ο αιώνα. 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας*, 6-8 Δεκεμβρίου 2002, Θεσσαλονίκη.
49. Ιωάννα Μπίμπου-Νάκου (2003). Ζητήματα παραμέλησης/ κακοποίησης παιδιών στο σχολικό πλαίσιο: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών στο Προσκεκλημένο Συμπόσιο των Ι. Μπίμπου & Α. Στογιαννίδου: Το σχολείο ως άξονας σύνδεσης υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής

φροντίδας. 1^ο Συνέδριο της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδας (ΨΕΒΕ), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 21-23/11, 2003: Ανθρώπινη συμπεριφορά: Έρευνα και εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαιδευτική Πράξη.

50. Ι. Μπίμπου-Νάκου & Α. Στογιαννίδου (2003). Οργάνωση προσκεκλημένου συμποσίου Το σχολείο ως άξονας σύνδεσης υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής φροντίδας. 1^ο Συνέδριο της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδας (ΨΕΒΕ), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 21-23/11, 2003: Ανθρώπινη συμπεριφορά: Έρευνα και εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαιδευτική Πράξη.

64. Ε. Κωνσταντινίδου, Ι. Μπίμπου- Νάκου (2003). Η θέση των παιδιών των παλινοστούτων και αλλοδαπών στην εκπαιδευτική διαδικασία: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών. *Ημερίδα, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στην Πολιτισμική Ενημερότητα. ΥΠ.Ε.Π.Θ. (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, Γ' ΚΠΣ), Φορέας Υλοποίησης Έργου: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φορέας Υλοποίησης Υποέργου: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. 18-10-2003, Αλεξανδρούπολη (χωρίς κρίση).*

65. Ι. Μπίμπου (2003). Προκαταρκτικά αποτελέσματα από την αναγνώριση πρακτικών παραμέλησης – κακοποίησης των παιδιών. Οι απόψεις των εκπαιδευτικών. *Ημερίδα, Ψυχική υγεία γονέων, Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών – εφήβων, Συνεργασία με σχολείο. Συντονίστρια ημερίδας. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικές Υποθέσεις. 1-11-2003, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).*

66. Ι. Μπίμπου-Νάκου (2002). Συζητήτρια στο Συμπόσιο "Διεργασίες στο Οικογενειακό Πλαίσιο, ψυχοκοινωνική προσαρμογή και εφαρμογή στην οικογενειακή θεραπεία. *Πανελλήνιο συνέδριο Ελληνική Οικογένεια, πρόσκληση της ΕΛΨΕ & Κέντρου για την Μελέτη της Οικογένειας. Αθήνα.*

67. Θ. Κωνσταντινίδου, Ι. Μπίμπου – Νάκου (2003). Η θέση των παιδιών των παλινοστούτων και αλλοδαπών στην εκπαιδευτική διαδικασία: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών. 1^ο Συνέδριο της ΨΕΒΕ, Ανθρώπινη συμπεριφορά: Έρευνα και Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαιδευτική πράξη. Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. 21-23/11/2003.

68. Θ. Κωνσταντινίδου, Ι. Μπίμπου, Ε. Μαρκοπούλου (2004). Η συμμετοχή των παλινοστούτων και αλλοδαπών στην εκπαίδευση: Οι απόψεις των μαθητών/τριών και μελών των οικογενειών τους. *Ημερίδα, Πολιτισμική ποικιλομορφία στο σχολείο: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. 24-4-2004, Αλεξανδρούπολη. (χωρίς κρίση).*

69. Α. Μπίμπου (2004). Ο ρόλος του εκπαιδευτικού και η δυναμική της ομάδας τάξης. Σεμινάριο εκπαίδευσης στελεχών πρόληψης στο εκπαιδευτικό υλικό «Στηρίζομαι στα πόδια μου». Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (ΕΠΨΥ). 14-20/6 2004, Θεσσαλονίκη.

70. Α. Σουέρεφ, & Ι. Μπίμπου (2005). Δικαιώματα των παιδιών στην οικογένεια και το σχολείο: Μια ανασκόπηση στη δόμηση και το νόημα των δικαιωμάτων των παιδιών. *Πανελλήνιο συνέδριο με διεθνή συμμετοχή "Σχολείο και Οικογένεια", Ψυχοκοινωνική υγεία μαθητικού πληθυσμού: προστατευτικοί και επιβαρυντικοί παράγοντες. 18-20/3/2005, Ιωάννινα.*

71. Antoniadou, E. & Bibou – Nakou, I. (2005). Dependent, independent and interdependent relations : Teachers ' accounts on children ' s social and peer relations. *27th International School Psychology, Colloquium 2005, "Promoting the well – being of children and youth: A challenge for the school, the family and the school psychologist". July 13-17/2005, Athens.*

72. Bibou – Nakou, I. & Konstantinidou, E. (2005). Teachers' descriptions and evaluations concerning the participation of immigrant families in education. *27th International School Psychology, Colloquium*, Promoting the well – being of children and youth: A challenge for the school, the family and the school psychologist. July 13-17/2005, Athens.
73. I. Bibou – Nakou (2005). Parental Mental Health/ill and Children's Well Being: Recognition of Child Maltreatment in the Educational Setting. Xth ISPCAN European Regional Conference on Child Abuse and Neglect. New Developments in Science and Practice: Influences on Child Protection. 11-14 September 2005, Berlin.

Γ)

22. Μπίμπου, Ι. & Στογιαννίδου, Α. (1999). Αναζήτηση βοήθειας στο σχολικό περιβάλλον: Οι σχολικές εμπειρίες μαθητών/τριών και η λειτουργικότητα γονέων και εκπαιδευτικών. Συμπόσιο μετά από πρόσκληση “Σχολική Προσαρμογή Παιδιών και Εφήβων” 7ο Συνέδριο *Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας, Λευκωσία*, 25-28 Μαρτίου 1999, Κύπρος.
51. Ι. Μπίμπου (2001). Παρουσίαση του προγράμματος «Σύνδεση οικογένειας και σχολείου». Οργάνωση Ημερίδας, Σύνδεση οικογένειας και σχολείου. 29/09/2001, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).
52. Α. Στογιαννίδου & Ι. Μπίμπου – Νάκου (2001). Σύνδεση σχολείου και οικογένειας στο πλαίσιο συμβουλευτικής παρέμβασης στο σχολικό περιβάλλον. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, με θέμα: Ψυχολογία και Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα. 2-3/11/2001, Αθήνα.
53. Ι. Μπίμπου (2001). Γονική ψυχική διαταραχή και ψυχοκοινωνική υγεία των παιδιών: Παρουσίαση των βασικών αρχών του προγράμματος. Ημερίδα, Γονική ψυχική διαταραχή και ψυχική υγεία των παιδιών. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικές Υποθέσεις. 24/11/2001, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).
54. Μ. Αντωνιάδου, Β. Λαζαρίδης, Α. Μπίμπου, Α. Στογιαννίδου. Κριτική αποτίμηση του προγράμματος και δυνατότητες συνέχειας. Ημερίδα, *Γονική ψυχική διαταραχή και ψυχική υγεία των παιδιών*. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικές Υποθέσεις. 24/11/2001, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).
55. Ι. Μπίμπου – Νάκου. Στήριξη εκπαιδευτικών σε ζητήματα ψυχικής υγείας παιδιών/εφήβων: το παράδειγμα των παιδιών που ζουν με γονείς με ψυχική ασθένεια. *Διημερίδα, Σύγχρονες εφαρμογές γνωστικών συμπεριφορικών θεραπειών: στην υγεία, στην εκπαίδευση, σε ειδικές ομάδες. Ελληνική Εταιρεία Έρευνας Συμπεριφοράς – Παράρτημα Μακεδονίας*. 30/11 & 1/12/2002, Θεσσαλονίκη. (χωρίς κρίση).
56. Ι. Μπίμπου-Νάκου. Διεπαγγελματική συνεργασία οικογενειών, εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων: Παραδοχές, διαπραγματεύσεις και διλήμματα Κεντρική Ομιλία 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας,, 6-8 Δεκεμβρίου 2002, Θεσσαλονίκη.
57. Ι. Μπίμπου – Νάκου. Σύνδεση οικογένειας και σχολείου: Προϋποθέσεις και περιεχόμενο. Ημερίδα, *Εκπαιδευτικοί – Γονείς – Μαθητές, «για μια σύγχρονη εκπαίδευση»*. Ένωση συλλόγων γονέων και κηδεμόνων των μαθητών των σχολείων του Α Δημοτικού Διαμερίσματος Δήμου Θεσσαλονίκης. 29/03/2003, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).
74. Ι. Μπίμπου (2003). Συντονίστρια της ημερίδας, Ψυχική υγεία γονέων, Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών – εφήβων, Συνεργασία με σχολείο. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικές Υποθέσεις. 1-11-2003, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).

75. Μ. Αντωνιάδου, Ι. Μπίμπου, Α. Στογιανίδου (2003). Γενικές αρχές του προγράμματος: Ψυχική Υγεία Γονέων, Ψυχοκοινωνική Ανάπτυξη Παιδιών – Εφήβων, Συνεργασία με σχολείο. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Εσωτερικές Υποθέσεις. 1-11-2003, Θεσσαλονίκη (χωρίς κρίση).
76. Bibou-Nakou, I., & Figgou, E. (2004). Patterns of representation of experience of parental mental health/ ill and children's well-being: supporting teachers. 26ο ISPA Annual International School Psychology Colloquium. University of Exeter, 27th-30th July 2004.
77. Bibou-Nakou, I. (2004). Professional interventions for mentally ill parents and their children: Practices of abuse/ neglect and implications for educators. Invited Symposium " Teachers and students' quality of life in the classroom: Converging dimension of the school psychological environment. 1st International Conference: Quality of Life and Psychology. 3-5 December 2004. Psychological Society of Northern Greece, School of Psychology, A.U.TH
78. Bibou-Nakou, I. (2005). Parental mental health/ ill and children's well-being: mapping the types of abuse-neglect in the educational setting. *Childhoods 2005. Children and youth in emerging and Transforming Societies. University of Oslo, Norway 29 June-3 July 2005.*
79. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005). Συντονίστρια (μετά από πρόσκληση) σε ομάδα εργασίας "Raising the issue of parental mental illness and children's well being in school: Critical reflections on communication with teachers" *Congress From Parents to Children. The impact of parental mental illness on their children.* Παιδοψυχιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών. Παιδοψυχιατρική Εταιρεία Ελλάδας. Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.) 23-25 Σεπτεμβρίου 2005. Αθήνα.
80. Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2005) Πρακτικές εκφοβισμού στο σχολείο και τα Δικαιώματα των Παιδιών (προσκεκλημένη ομιλήτρια από το *Εθνικό Παρατηρητήριο για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην ημερίδα "Παιδί και Βία"*). Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, 8/12/2005. Αθήνα.

ΝΕΟΤΕΡΑ μετά την εκλογή μου ως αναπληρώτριας καθηγήτριας (ενδεικτικά)

A. ΒΙΒΛΙΑ/ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

Μπίμπου-Νάκου, Ι. και άλλοι (2010). *Αναστοχαστική Πράξη. Ο αποκλεισμός στο σχολείο, Νήσος Τετράδια 21.*

B. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

I. Bibou-Nakou & J. Tsiantis & H. Assimopoulos & P. Chatzilambou (2011). Bullying/ victimization from a family perspective: a qualitative study of secondary school students' views. *European Journal of Psychology of Education* , DOI 10.1007/s10212-011-

0101-6. Springer Netherlands, Pages: 1-19 (ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ)

I. Bibou-Nakou · J. Tsiantis · H. Assimopoulos · P. Chatzilambou · D. Giannakopoulou (2012). School factors related to bullying: A qualitative study of early adolescent students. *Social Psychology of Education* 15 (2):125–145 DOI 10.1007/s11218-012-9179-1(ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ)

Teachers' Professional Role in Children's Social Relations: outcome of a personal and social education program in Greek schools. (accepted for publication, May 2012) *Advances in School Mental Health Promotion*. (ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ)

Έ. Αντωνιάδου & Ι. Μπίμπου - Νάκου (υπό κρίση, στο στάδιο της τελικής αποδοχής). Προγράμματα προαγωγής της ψυχικής υγείας με έμφαση στις κοινωνικές σχέσεις των παιδιών στο χώρο του σχολείου: Ο λόγος των παιδιών. *Παιδί και Έφηβος. Ψυχική Υγεία και Ψυχοπαθολογία*. (ΑΠΟΔΕΚΤΟ, ΥΠΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ)

Δ.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

Ι. Μπίμπου-Νάκου, Α. Νταή, Π. Πανταζής και Δ. Παπαδόπουλος. Η χρήση και οι λειτουργίες του διαδικτύου: Εμπειρικά δεδομένα από νέους. *2ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο, της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης της Διαταραχής Εθισμού στο Διαδίκτυο*, ξενοδοχείο Porto Palace, Θεσσαλονίκη, 1-3 Απριλίου 2011. (ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ)

Ι. Μπίμπου . Η σύνδεση μεταξύ της χρήσης του διαδικτύου και της ψυχοκοινωνικής υγείας των νέων. *2ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο, της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης της Διαταραχής Εθισμού στο Διαδίκτυο*, ξενοδοχείο Porto Palace, Θεσσαλονίκη, 1-3 Απριλίου 2011. (ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ)

ΣΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

Μπίμπου- Νάκου, Ι. (υπό ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ). Η ψυχική υγεία/ διαταραχή των γονέων: Επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους. Κεφάλαιο στο Φ. Μόττη - Στεφανίδη (Επιμέλεια έκδοσης). *Ψυχοκοινωνικά Θέματα: Επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους*. Εκδόσεις Εστία.

Μπίμπου- Νάκου, Ι., Π. Χατζηλάμπου και Ε. Αντωνιάδου (ΥΠΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΔΙΟ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014). Ο κοινωνικός χώρος των παιδιών στο σχολείο: Ζητήματα διαπραγμάτευσης του και οι ομάδες στήριξης ομηλίκων. Μαρία Μαλικιώση – Λοΐζου. *Ομάδες ομηλίκων και σχολείο*.

Karga, S. & Bibou-Nakou, I.(ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ Σε συλλογικό τόμο, μετά από πρόσκληση). Parental views of their children's coping strategies and the impact of parenting styles upon bullying. N. Columbus. *School Bullying: Predictive Factors, Coping Strategies and Effects on Mental Health*. Nova Publishers.

I. Bibou Nakou, & A. Markos (ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ σε συλλογικό τόμο, μετά από πρόσκληση) Coping strategies of secondary school children experiencing bullying: frequency and type of bullying. N. Columbus. *School Bullying: Predictive Factors, Coping Strategies and Effects on Mental Health*. Nova Publishers.

Η.

ΆΛΛΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1) Υλικό για ιστοσελίδα του Προγράμματος Εκπαίδευσης Παλιννοστούντων και Μεταναστών Μαθητών. Flipbook για τον σχολικό εκφοβισμό www.diaapolis.auth.gr

2) Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για σχολικούς ψυχολόγους. *Πρόγραμμα εκπαίδευσης αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών. 2011-2013. Επιστημονικός Υπεύθυνος: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. Δράση 6: Προγράμματα ψυχολογικής υποστήριξης*
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Σουζάνα Παντελιάδου

2Α) Ι. Μπίμπου-Νάκου: Κώδικας Δεοντολογίας στην θεραπευτική

σχέση με παιδιά κα εφήβους

2Β) Ι. Μπίμπου-Νάκου: Ζητήματα εποπτείας των σχολικών ψυχολόγων

2Γ) Ι. Μπίμπου-Νάκου: Ο ρόλος του ψυχολόγου στο σχολείο. Αλλοδαποί και μετανάστες μαθητές

3) Αναφορά-έκθεση με τίτλο "Μελέτη διερεύνησης αναγκών".
Πρόγραμμα εκπαίδευσης αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών. 2011-2013. Επιστημονικώς Υπεύθυνη: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. Δράση 6: Προγράμματα ψυχολογικής υποστήριξης, Επιστημονικώς Υπεύθυνη: Σουζάνα Παντελιάδου
Ι. Μπίμπου-Νάκου: ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο. Διερεύνηση Αναγκών των Ψυχολόγων με Ομάδες Εστίασης σελίδες 184-207.

Θ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ) ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Α) Μπίμπου Νάκου, Ι (2011) Υποβολή συμποσίου με τίτλο: Οι απόψεις των νέων για τις χρήσεις του διαδικτύου και την σχέση τους με την ψυχοκοινωνική υγεία των συμμετεχόντων: Ζητήματα κριτικής εκπαίδευσης. *2ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο, της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης της Διαταραχής Εθισμού στο Διαδίκτυο, ξενοδοχείο Porto Palace, Θεσσαλονίκη, 1-3 Απριλίου, 2011.*

Β) Σ.Κάργα & Ι. Μπίμπου-Νάκου, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, 1-4 Νοέμβριος 2012, ΑΠΘ. Θεσσαλονίκη: Οι στρατηγικές των γονιών για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού.

Γ) Ι. Μπίμπου-Νάκου (οργάνωση) Υποβολή συμποσίου Μετανάστευση, Ψυχολογία Και Σχολείο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, 1-4 Νοέμβριος 2012, ΑΠΘ.

Δ) Ιωάννα Μπίμπου: «Σχολικός εκφοβισμός - Ας μην αφήσουμε τα παιδιά μόνα τους» Διοργάνωση από ΠΥΞΙΔΑ & Δήμος Συκεών-Νεάπολης «Βία κατά των παιδιών -Ο ρόλος των επαγγελματιών» Παρασκευή 16/12/2011

Ε)Ιωάννα Μπίμπου (2011). Η ψυχολογική πρακτική στα σχολεία ως πρακτική αποκλεισμού: Αναστοχαστική Πράξη
Η αντιμετώπιση του αποκλεισμού στο σχολείο
Οργάνωση *Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης* Παν/μιο Θεσσαλίας Βόλος 2.4.2011

Στ)Ιωάννα Μπίμπου (2010). Ζητήματα ενδοσχολικής βίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» ΑΡΣΙΣ & Ε.Ρ.Α(European Play Work Association), *Η Νεανική Βία στο Σχολικό Περιβάλλον*
25 Μαΐου 2010 Θεσσαλονίκη, (Capsis Hotel)

Ζ)Bibou, I, (6-8/11/2009). Invited speaker and organization of a round table "*Childhood and Media Education. Issues of negotiation and resistance*. 7° Conference of OMEP-Greek Committee of Preschool Education, Athens.

Η) Bibou, I (December, 2010). Organization of a round table in the Northern Greece Psychological Association "*Media as cultural practices in children and young people*".

Θ) Bibou, I.(5-7/11/2009). Invited speaker in a conference with international participation organized by the APCA (Prof. I. Tsiantis) "*Adolescents' views regarding bullying*", in collaboration with the Institution IM Panagiotopoulos. Athens.

Ι) Bibou-Nakou, I. Paper & Chair: Needs assessment and awareness raising program for bullying in school: Young people's views in relation to evaluation issues and best school practices. 29th ISPA (International School Psychology Association) Meeting individual and community needs. 24-28/7/2007, Tampere, Finland.

Κ) Bibou-Nakou, I. : Needs assessment and awareness raising program for bullying in school: The context of children's rights and advocacy in the school context. XIth ISPCAN European Regional Conference on Child Abuse and Neglect. 18-21/11/2007, Lisbon, Portugal.

Λ)Χ. Χρηστίδου, Ι. Μπίμπου, & Ε. Αθανασοπούλου (27-28/11/2008) Αναρτημένη Ανακοίνωση (βραβείο) με τίτλο: 'Πιλοτικά προγράμματα ψυχολογικής στήριξης μαθητών που παρουσιάζουν υψηλή πιθανότητα εγκατάλειψης του σχολείου' στο 20^ο Πανελλήνιο συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής & Προαγωγής της Υγείας: «*Η κοινωνική παιδιατρική στην Ελλάδα. Χθες, σήμερα, αύριο*». Καλαμπάκα & Δεσκάτη.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ημερίδα (26 Νοεμβρίου 2011) Προσαρμογή και ψυχική υγεία αλλοδαπών και παλιννοστούτων μαθητών: Διερεύνηση αναγκών και σχέδιο παρέμβασης. Ανακοίνωση με τίτλο: Βασικές αρχές των προγραμμάτων ψυχολογικής υποστήριξης, ξενοδοχείο Vassilikos, Αθήνα.

Επιμορφωτική Ημερίδα Διαπολιτισμική επικοινωνία και σχολικός εκφοβισμός στο πολύχρωμο σχολείο. Προσκεκλημένη ομιλήτρια Σαββατο 1/10/2011, Αίθουσα Τελετών, Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ Εισήγηση μετά από πρόσκληση σε συνεργασία με την κ. Κάργα με τίτλο: Οι απόψεις των γονέων ως προς τις στρατηγικές αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού και η σχέση τους με τις πρακτικές ανατροφής των παιδιών τους. Εμπειρικά δεδομένα.

Επιμορφωτική Ημερίδα Προγράμματα Ψυχολογικής Υποστήριξης στα σχολεία. Εισήγηση με θέμα: Μετανάστευση, ψυχική υγεία και σχολείο: Δεδομένα και ανάγκες, 7/12/2011, Δημοτικό Θέατρο Ρόδου.

Επιστημονικό Συνέδριο: 20 χρόνια ΕΨΥΠΕ Κοινοτικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους στην Ελλάδα. 7-8 Οκτωβρίου 2011. Προσκεκλημένη ομιλήτρια στην ενότητα: Πρόληψη και προαγωγή ψυχικής υγείας στην κοινότητα, με τίτλο «Ερμηνείες και πρακτικές αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας από την πλευρά των εφήβων».

Σεμινάριο για επαγγελματίες που εργάζονται σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Βία κατά των παιδιών-Ο ρόλος των επαγγελματιών. Συμμετοχή με το εργαστήριο Σχολικός Εκφοβισμός: Ας μην αφήσουμε τα παιδιά μόνα τους. Δήμος Νεάπολης-Συκεών σε συνεργασία με την Πυξίδα & την Safeland (Οκτώβριος 2011).

Επιμορφωτικό σεμινάριο. Διοίκηση και παιδαγωγική υποστήριξη στο πολυπολιτισμικό σχολείο, 2& 11/3/2011. Αμφιθέατρο Κορδάτος Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, με εισήγηση Ψυχολογική υποστήριξη σε πολυπολιτισμικά σχολεία: Βασικές αρχές στη συνεργασία σχολείου, οικογένειας και επαγγελματιών ψυχικής υγείας.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1.R. Anderson, E. Hiebert, J. Scott & I. Wilkinson. **Πώς να δημιουργήσουμε ένα Έθνος από Αναγνώστες** (μαζί με τους Α. Αρχοντίδου, Φ. Παπαδημητρίου και Σ. Βοσνιάδου). Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 1994.

2. L.S. Vygotsky **“Νους στην Κοινωνία”**. Εκδόσεις Gutenberg (μαζί με την Σ. Βοσνιάδου) Αθήνα 1998.

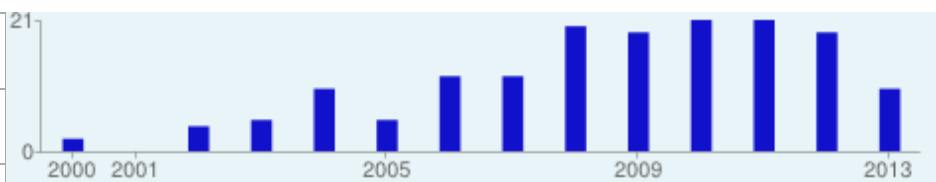
3.E. Dowling & E. Osborne (Eds. 1994, μετάφραση 2001), **Η οικογένεια και το σχολείο. Μια συστημική προσέγγιση από κοινού σε παιδιά με εκπαιδευτικά προβλήματα**. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ

Δείκτες παραθέσεων

	Όλ α	Από το 2008
Παραθέσεις	162	110
h-index	5	5
i10-index	4	2

-
11

<u>Τίτλος / Συγγραφέας</u>	<u>Παρατίθεται από</u>	<u>Έτος</u>
The relation between teacher burnout and teachers' attributions and practices regarding school behaviour problems I Bibou-Nakou, A Stogiannidou, G Kiosseoglou School Psychology International 20 (2), 209-217	<u>74</u>	1999
Elementary teachers' perceptions regarding school behavior problems: Implications for school psychological services I Bibou-Nakou, G Kiosseoglou Psychology in the Schools 37 (2), 123-134	<u>52</u>	2000
Helping Teachers to Help Children Living with a Mentally Ill Parent Teachers' Perceptions on Identification and Policy Issues I Bibou-Nakou School Psychology International 25 (1), 42-58	<u>11</u>	2004
Strengths and difficulties of school-aged children in the family and school context I Bibou-Nakou, G Kiosseoglou, A Stogiannidou Psychology 8, 506-525	<u>11</u>	2001
'Troubles Talk' among professionals working with families facing parental mental illness I Bibou-Nakou Journal of Family Studies 9 (2), 248-266	<u>6</u>	2003
Elementary school teachers' representations regarding school problem behaviour: Problem children in talk' I Bibou-Nakou Educational and Child Psychology 17 (4), 91-106	<u>5</u>	2000
School factors related to bullying: a qualitative study of early adolescent students I Bibou-Nakou, J Tsiantis, H Assimopoulos, P	<u>3</u>	2012

Chatzilambou, D Giannakopoulou Social Psychology of Education 15 (2), 125-145	
Bullying/victimization from a family perspective: a qualitative study of secondary school students' views I Bibou-Nakou, J Tsiantis, H Assimopoulos, P Chatzilambou European Journal of Psychology of Education 28 (1), 53-71	2013
Teachers' professional role in children's social relations: outcome of a personal and social education programme in Greek schools E Antoniadou, I Bibou-Nakou Advances in School Mental Health Promotion 5 (2), 139-156	2012
Children's understanding of parental mental illness: Sharing the knowledge in the family I Bibou-Nakou, V Lazarides, A Stogiannidou ACTA PSYCHIATRICA SCANDINAVICA 114, 70-70	2006
Parental Mental Health/Illness and Children's Well-Being: Implications for the Educational Services I Bibou-Nakou International Journal of Mental Health Promotion 5 (1), 6-15	2003

Το παρακάτω άρθρο , που δεν το υπολογίζει λόγω ημερομηνίας; 53 ετεροαναφορές
Bibou-Nakou, I., Dikaiou, M. & Bairactaris, K. (1997). Psychosocial dimensions of family burden among two groups of carers looking after psychiatric patients. Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, 32, 2 (February), 104-108.

[\[Psychosocial dimensions of family burden among two groups of carers looking after psychiatric patients](#)

I Bibou-Nakou, M Dikaiou, C Bairactaris - **Social Psychiatry and Psychiatric ...**, 1997 - Springer
... between objective and subjective burden and coping strategies Job house Finance Interpersonal relation **Social** relations Psychological ... A survey in a **psychiatric** service based on a DGH unit.
Br J **Psychiatry** 144:70-77 Goldberg DP (1972) The prediction of **psychiatric** illness by ...]
[Cited by 53 Related articles](#) [All 5 versions](#) [Cite](#)

Οπότε σύνολο 162+53=215 διεθνείς ετεροαναφορές
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ ΓΥΡΩ ΣΤΙΣ 300 .